

Jaarverslag 2024

MONUMENTENWACHT

de vier provinciën F D F O

de kracht van de wacht: samen sterk!

HISTORIE LEVEND HOUDEN

Jaarverslag 2024

Voor u ligt het jaarverslag over uitvoeringsjaar 2024 van Stichting Monumentenwacht de vier provinciën F D F O (moederorganisatie achter Stichtingen Monumentenwacht Drenthe, Flevoland, Fryslân, Overijssel, de Groene en Archeologische Monumentenwacht en Monumenten Advies Oost.

Dit jaarverslag bestaat uit:

- beknopte verantwoording van onze activiteiten en behaalde mijlpalen,
- waardevolle informatie vanuit de bredere dienstverlening die de Monumentenwacht in de vier provinciën Drenthe, Flevoland, Fryslân en Overijssel voor haar abonnees en monumenteigenaren uitvoert, geïllustreerd met statistieken en interviews,
- en een doorkijkje naar de komende jaren waarbij we inzicht geven in de opgaven waar onze organisatie voorstaat (intern, maar ook in relatie tot behoeften van de monumentensector) en welke doelen wij daarin nastreven.

Aangezien dit jaarverslag ook een bestuurlijke verantwoording betreft, is in de bijlage een beknopt bestuursverslag toegevoegd, alsmede de door de externe accountant beoordeelde jaarrekeningen.

Tevens vindt u in de bijlagen het verslag van de Raad van Toezicht.

Heeft u nog vragen of opmerkingen?

Geef ze vooral door: info@m-no.nl

of via 058 215 73 65.

CHECKT

ADVISEERT

HERSTELT

Inhoud

6	woord vooraf	
	- statutaire doelstelling	8
12	de kracht van de wacht	
	- kennisdelen en innoveren	14
	- zichtbaarheid en tevredenheid	16
20	uit de wacht: onze diensten in cijfers	
	- Monumentenwacht Drenthe	22
	- Monumentenwacht Flevoland	24
	- Monumentenwacht Fryslân	26
	- Monumentenwacht Overijssel	28
	- Groene en Archeologische Monumentenwacht	30
	- Monumenten Advies Noordoost	32
36	de kennis van de wacht	
	- spreiding over ons werkgebied	38
	- gesignaleerde behoeften van de eigenaar	42
	- een sterk erfgoedveld: strategisch samenwerken	44
48	2025 en verder	

Jaarstukken 2024:

- Bestuursverslag
- Verslag van de Raad van Toezicht
- Geconsolideerde jaarrekening
- Enkelvoudige jaarrekening
- Beoordelingsverslag van externe accountant
- Enkelvoudige jaarrekeningen dochterentiteiten

Colofon

woord vooraf

Al ruim vijftig jaar is de Monumentenwacht uw deskundig partner op het gebied van duurzame instandhouding. Van gebouw tot ruïne, van archeologische vindplaats tot doopvont. Met historisch vakmanschap en innovatieve inspectietechnieken. De kracht van de Monumentenwacht!

Na de fusie tussen de Monumentenwachten in Drenthe, Flevoland, Fryslân en Overijssel per 2022 en de reuring van het jubileum van de provinciale Monumentenwachten in Nederland in 2023, kwam per 2024 meer rust in de organisatie.

Met het groeiend aantal abonnees en een toenemende behoefte aan onze dienstverlening, hebben we afgelopen jaar ingezet op uitbreiding van het team met diverse specialisten, onder andere op het gebied van duurzaamheid en bouwhistorie, als ook op het opleiden van onze collega's. Zo organiseren we nu meerdere malen per jaar interne opleidingen voor het gehele team waarbij we ingaan op de specifieke opleidingswensen.

Daarnaast bieden we meer en meer ruimte aan de 'volgende generatie' die hun eerste stappen in de monumentenzorg bij ons komen zetten. Want als kennisorganisatie is het belangrijk om zuinig te zijn op de eigen mensen en een bijdrage te leveren aan de vakspecialisten van de toekomst!

Deze aandacht voor de eigen organisatie werpt de vruchten af: door optimalisering van de bedrijfsvoeringsprocessen en de groei in onze dienstverlening, kunnen we vanaf 2025 weer gaan investeren in de gewenste innovatie, zoals: elektrificatie van onze bussen, in elke bus een drone en verdere digitalisering van ons primaire werkproces. Zo kunnen wij ook de komende jaren onze monument- eigenaren en beheerders blijven bijstaan met ambachtelijk vakmanschap en moderne technieken om monumenten voor de toekomst te behouden.

Eefje van Duin

directeur-bestuurder

Stichting Monumentenwacht de vier provinciën F D F O

STATUTAIRE DOELSTELLING

MONUMENTENWACHT DE VIER PROVINCIEËN F D F O

Het faciliteren en ondersteunen van activiteiten ten aanzien van het voorkomen van het verval van gebouwd, groene en archeologische monumenten door het nemen en bevorderen van preventieve maatregelen gericht op duurzame instandhouding van deze monumenten, onder meer door:

- het doen uitvoeren van regelmatige inspecties van een zo groot mogelijk aantal monumenten en het eventueel verrichten van kleine herstelwerkzaamheden,
- het periodiek doen monitoren van de staat van onderhoud van zoveel mogelijk monumenten,
- het onafhankelijk doen adviseren van eigenaren, gebruikers en beheerders van monumenten, onder andere op het gebied van nieuwe (innovatieve) ontwikkelingen,
- het gevraagd en ongevraagd uitbrengen van adviezen van algemene aard aan het provinciaal bestuur en aan derden, alsmede leveren van bijdragen aan de voorbereiding en uitvoering van het provinciaal monumentenbeleid in de regio's Flevoland, Drenthe, Fryslân en Overijssel,
- het voorzorgen van publiciteit en 'public relations' met betrekking tot de Monumentenwachten in de hiervoor genoemde provincies.

aan het woord: Gerlinde van der Meij

eigenaar en bewoner
Osinga State Dronryp

In 2008 trokken Gerlinde en haar gezin van Rotterdam, voor werk, naar Fryslân. En dan volgt vanzelf de vraag: waar ga je wonen? Duidelijk was in ieder geval wel: geen nieuwbouwwoning en een ruime tuin, waar de vier jonge kinderen van het gezin alle ruimte zouden hebben om te spelen.

De zoektocht naar een geschikte woning verliep sneller dan ze hadden verwacht, want ze liepen aan tegen de prachtige Osinga State in Dronryp. De vorige eigenaar vertelde hen over subsidies, die beschikbaar zijn voor eigenaren van rijksmonumentale woonhuizen, en over de monumentenwachters die met de eigenaren meekijken en meedenken.

Dus ondanks dat ze geen ervaring hadden met monumentale gebouwen, durfden ze de koop aan: een unieke plek, een prachtige tuin, een huis om verliefd op te worden.

Het eerste contact met de Monumentenwacht Fryslân was vanwege een lekkage: de monumentenwachter ter plaatse voerde niet alleen herstelmaatregelen uit om de lekkage te stoppen, maar voerde meteen ook een inspectie van het hele huis uit.

“Best spannend, zo’n eerste rapport van het eigen monumentale huis, maar het rapport helpt goed om te structureren en kaderen: wat is er echt nodig? En op welke termijn?”

Sindsdien is er regelmatig contact : *“De monumentenwachters tipten ons op de registers voor restauratieaannemers, geven advies over herstelwerkzaamheden, en kijken mee in de uitvoering. Ook denkt de Monumentenwacht mee bij verduurzaming: waar kunnen we geclusterd met onderhoud voor de duurzame oplossing kiezen om zo het huis energiezuiniger te maken, zonder de monumentale waarde aan te tasten?”*

Ondanks dat Gerlinde ondertussen al meer weet over het hebben van een monumentale woning, maakt ze nog steeds graag gebruik van de Monumentenwacht om te sparren. Niet alleen tijdens de periodieke inspecties, ook gewoon op tussentijdse momenten.

“De monumentenwachters komen overal en brengen die ervaring mee als ze bij jou over de drempel stappen. En: de monumentenwachter loopt met jouw leven mee op; je leert elkaar, en het huis, door een door kennen.”

de kracht van de wacht

Kennisdelen en innoveren

Sinds onze oprichting in **1973** staat de Monumentenwacht naast de monumenteigenaar / -beheerder om hen te ondersteunen bij de duurzame instandhouding van ons cultureel erfgoed, ook voor toekomstige generaties.

Voor duurzame instandhouding van erfgoed is het van belang om de juiste kennis op het juiste moment in te zetten en bij te blijven op het gebied van moderne ontwikkelingen.

Zo schreven wij een digitaliseringsstrategie met als doel richting te geven aan de mogelijkheden waarop digitalisering (digitale informatieverwerking) kan bijdragen aan het optimaliseren van onze (primaire) geautomatiseerde bedrijfsvoeringsprocessen. Daarin focussen we ons op verbeteringen in databeheer, digitaal inspecteren en het realiseren van een (intern) kennisnetwerk met relevante informatie voor het actief (extern) kunnen delen van onze kennis.

Met digitaal inspecteren komt ook de vraag weer op: of drones standaard onderdeel zouden moeten zijn van de inspectie-uitrusting in de (elektrische) Monumentenwacht-bus? In elk van onze teams (Drenthe, Fryslân en Overijssel | Flevoland) vliegen nu twee dronepiloten. We zijn voornemens iedereen van een drone te voorzien en adequaat op te leiden. Echter, vooral dat laatste is nu nog de vraag, met gewijzigde Europese regelgeving zijn de opleidingseisen voor het vliegen van drones ook veranderd. In 2024 zijn we dan ook het gesprek gestart met het ministerie van IL&T over de meest passende route voor onze organisatie. En heeft een Hbo-afstudeerder hier onderzoek naar gedaan. Want kennisdelen betekent ook opleiden en stageplekken faciliteren, iets waar onze organisatie meer en meer ruimte voor biedt.

Zichtbaarheid en tevredenheid

De ‘vaste partner’ zijn van de monumenteigenaren en -beheerders vraagt om een optimale voeling te hebben met de behoeften en structureel ondersteuning te bieden door te inspecteren, constateren, adviseren, rapporteren, monitoren en (nood)herstel te plegen.

In 2024 is onder onze abonnees in Drenthe, Flevoland, Fryslân en Overijssel een tevredenheidsenquête gedeeld. Een 15% van alle abonnees (respondenten) hebben deze enquête ingevuld en gemiddeld genomen hebben we ruim 4 van 5 sterren gekregen. De resultaten zijn gedeeld in onze digitale nieuwsbrieven en gepubliceerd op onze websites.

Totaal voeren we voor deze abonnees in 2024: **2.230 inspecties** uit (een groei van 7% ten opzichte van 2023), stonden er **6.357 panden, objecten, groen of archeologisch erfgoed** in onze database (ruim 150 meer dan vorig jaar) van **2.887 verschillende eigenaren**. Daar kwamen we gemiddeld elke **2,9 jaar**, wat betekent dat **75% van onze abonnees frequent (binnen drie jaar) een inspectie afneemt**.

Ruim **de helft van alle rijksmonumenten** wordt door ons bezocht en ruim **1/3e van alle monumenten** in onze vier provincies valt binnen ons bereik.

Naast inspecties **monitorden** we in 2024 ook **de staat van het erfgoed** in onze provincies. In Drenthe, Flevoland en Fryslân nemen we ter plaatse de staat van onderhoud op van de monumenten. Hierdoor kunnen we ook schades signaleren die niet vanaf straatbeeld zichtbaar zijn en direct een gesprek voeren met de erfgoed-eigenaren / beheerders.

Ook het bereik vanuit onze communicatiekanalen groeide dit jaar: **5.145 volgers** op de sociale media, **18.860 bezoekers** op onze websites, **3.353 ontvangers** van onze nieuwsbrieven en **1.037 telefonische helpdeskvragen** (los van direct contact met onze monumentenwachters).

aan het woord: Goof Visser

procesregisseur

Gemeente Noordoostpolder

Eigenaar zijn van een monument betekent niet alleen dat je zorgt voor een bijzonder stukje onroerend goed, maar ook dat meerdere partijen iets van jouw eigendom kunnen vinden of zelfs kunnen eisen. En bij een monument in eigendom van een gemeente, kijkt ook nog eens de gekozen volksvertegenwoordiging vanuit de gemeenteraad met je mee.

Dat deed het Ingenieursbureau van de gemeente Noordoostpolder dan ook besluiten om voor de restauratie van de Poldertoren, het icoon van Emmeloord, zowel een procesregisseur, als een directievoerder aan te trekken. Een mooie, en noodzakelijk uitdaging, om alle (beslissings)bevoegde stakeholders te regisseren en de technische kwaliteit in de voorbereiding en uitvoering te borgen. Iets wat eigenlijk niet alleen bij een monument in eigendom van de gemeente zou moeten gebeuren, maar een voorbeeld zou kunnen zijn voor elk restauratieproject.

Een goede start voor het restauratieproject van de Poldertoren was het inspectierapport van de Monumentenwacht Flevoland.

“Een gedegen stukje werk opgesteld door monumentenwachters met passie voor het vak en hun kennis en kunde graag willen delen. En dat vakmanschap is nu precies wat we in Nederland nodig hebben en moeten behouden.”

“Voor een jaarlijks bedrag van slechts enkele tientjes wordt je abonnee van de Monumentenwacht en kun je daarmee tegen een gesubsidieerd tarief gebruik maken van alle kennis op het gebied van monumenten: beheer, instandhouding en verduurzaming.”

“Natuurlijk blijf je als eigenaar zelf aan zet, maar een beetje ondersteuning in woord en daad heeft elke monumenteneigenaar van tijd tot tijd nodig. Zelfs wij, als gemeente. Dus doe mee, met de Monumentenwacht in jouw eigen provincie!”

“Als tip wil ik meegeven aan de Monumentenwacht: denk eens na over ‘koffiemo(nu)menten door de provincie heen en op jullie vestigingen, waar eigenaren kunnen binnenlopen en vragen stellen. Breed informierend en toch vanuit een persoonlijke benadering, misschien een mooie aanvulling op hoe jullie werken?”

uit de wacht

investeren in het erfgoed van Drenthe

1.307 te inspecteren panden, objecten, groen of archeologisch erfgoed

558 inspecties met klein herstel, rapportage en advies

543 verschillende erfgoedeigenaren

inspecteren, adviseren, herstellen, kennisdelen en monitoren in 2024

2.852 volgers

1.490 volgers

7.200 bezoekers

671 abonnees

292 volgers

circa 250 helpdeskvragen

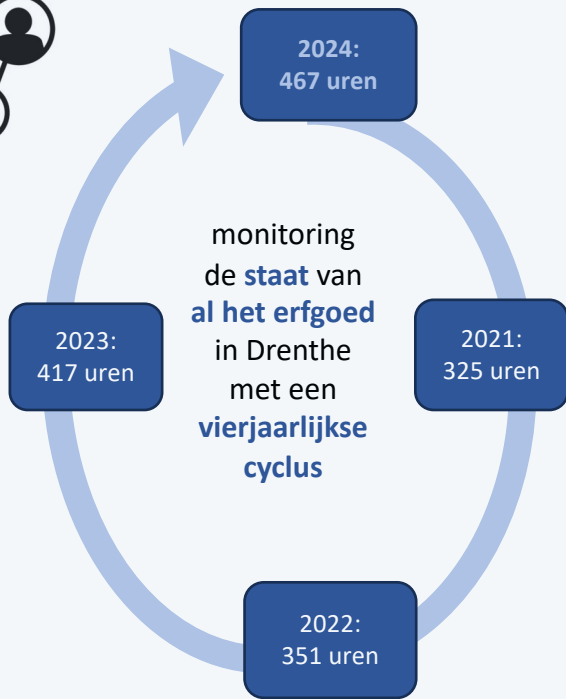

gemiddeld komt de Monumentenwacht eens per 2,3 jaar bij een monument langs

aan een inspectie met rapportage en klein herstel wordt gemiddeld 7,8 uur besteed

Monumentenwacht Drenthe is actief op sociale media en verstuurt digitale nieuwsbrieven

ook verbindt de Monumentenwacht met het provinciaal en landelijk erfgoedveld

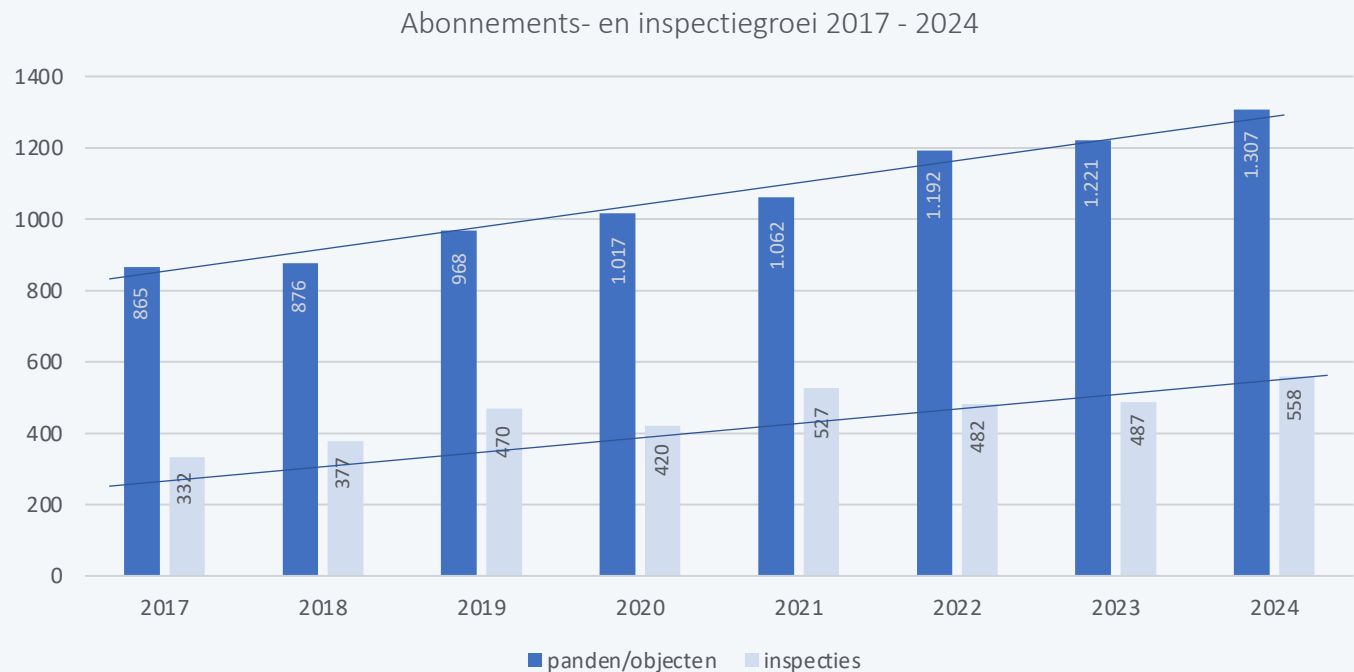

Monumentenwacht Drenthe

Door subsidie van de provincie Drenthe kan stichting Monumentenwacht Drenthe tegen laagdrempelig (gesubsidieerd) tarief onze abonnees van kennis en kunde voorzien. Ook in 2024 werd daar weer dankbaar gebruik van gemaakt.

De groei van voorgaande jaren zette zich door. Zo zagen we uitbreiding van opdrachten van bestaande abonnees en ook het aantal te inspecteren panden en objecten groeide met ruim 7% in 2024: met ruim 85 nieuwe panden en objecten in ons abonneebestand. Dit waren onder andere nieuwe monumenten, aangewezen door de provincie Drenthe. Waarvan de eigenaren, trots op de registratie van hun monumentale pand, direct ook lid werden van de Monumentenwacht Drenthe.

Dit jaar werd ook de nulmeting van alle panden van Stichting De Nieuwe Rentmeester afgerond om direct de reguliere inspecties met herstel weer in te kunnen plannen. Noemenswaardig was daarnaast de snelle actie met gemeente Coevorden toen tijdens een inspectie scheuren werden ontdekt bij het Arsenaal. Complimenten voor de gemeenten voor hun snel en adequaat handelen.

investeren in het erfgoed van Flevoland

72 te inspecteren panden, objecten, groen of archeologisch erfgoed

28 inspecties met klein herstel, rapportage en advies

44 verschillende erfgoedeigenaren

inspecteren, adviseren, herstellen, kennisdelen en monitoren in 2024

2.852
volgers

1.490
volgers

560
bezoekers

63
abonnees

442
volgers

circa 12
helpdeskvragen

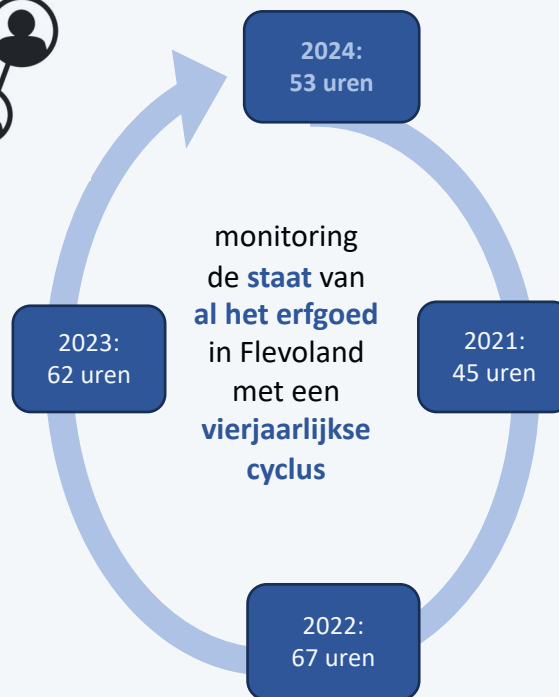

gemiddeld komt de Monumentenwacht eens per **2,6 jaar** bij een monument langs

aan een inspectie met rapportage en klein herstel wordt gemiddeld **11,3 uur** besteed

Monumentenwacht Flevoland is actief op sociale media en verstuurt digitale nieuwsbrieven

ook verbindt de Monumentenwacht met het provinciaal en landelijk erfgoedveld

Monumentenwacht Flevoland

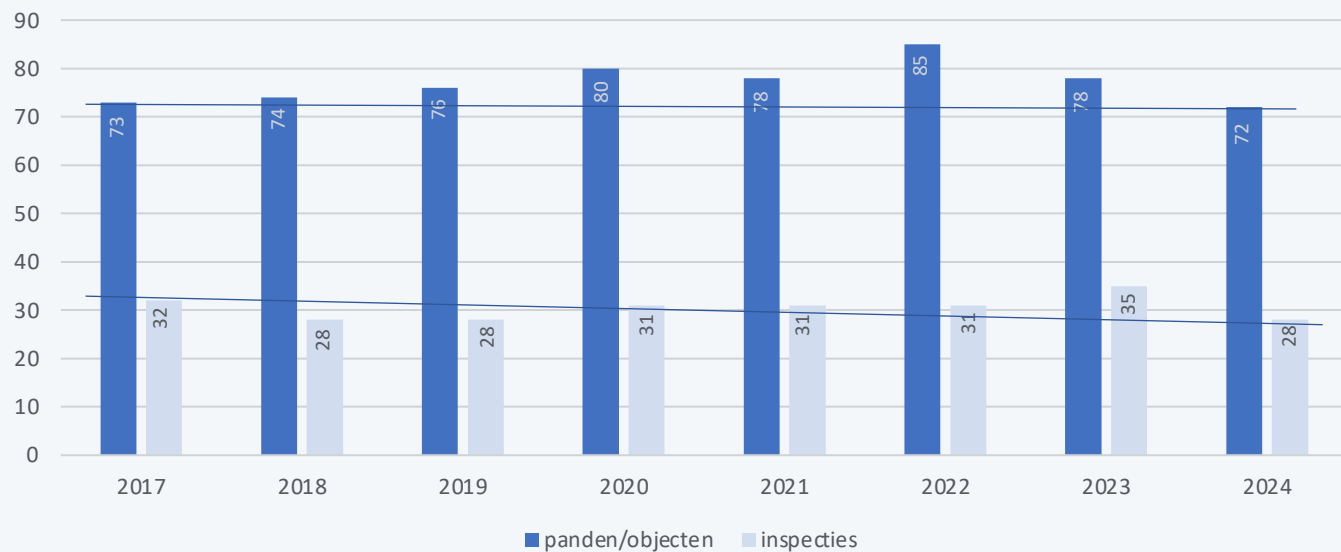
Door subsidie van de provincie Flevoland kan stichting Monumentenwacht Flevoland tegen laagdrempelig (gesubsidieerd) tarief onze abonnees van kennis en kunde voorzien. Ook in 2024 werd daar weer dankbaar gebruik van gemaakt.

Het aantal te inspecteren panden en objecten nam iets af in 2024. Daarentegen namen het aantal uitgevoerde inspecties en ingezette uren weer iets toe in 2024: dit had voornamelijk te maken met de gemalen die voor dit jaar weer op de planning stonden.

Sinds de personele wisselingen en verschuiving binnen de formatie van het team Monumentenwacht Flevoland, moest het monitoren weer in ritme gaan komen. Vanaf komend jaar wordt ook archeologie weer opgepakt (en dus het merendeel van de uren vanaf dat jaar zullen worden geschreven, aangezien de geraamde en aangevraagde uren een gemiddelde zijn per jaar over vier jaar, van uitgaande dat we elke vier jaar de monumenten en archeologische plekken zullen bezoeken).

Meer informatie over formatie en inzet, kunt u lezen in het bestuursverslag.

Abonnements- en inspectiegroei 2017 - 2024

investeren in het erfgoed van Fryslân

2.202 te inspecteren panden, objecten, groen of archeologisch erfgoed

904 inspecties met klein herstel, rapportage en advies

1.097 verschillende erfgoedeigenaren

inspecteren, adviseren, herstellen, kennisdelen en monitoren in 2024

2.852
volgers

1.490
volgers

2.800
bezoekers

1.273
abonnees

69
volgers

circa 300
helpdeskvragen

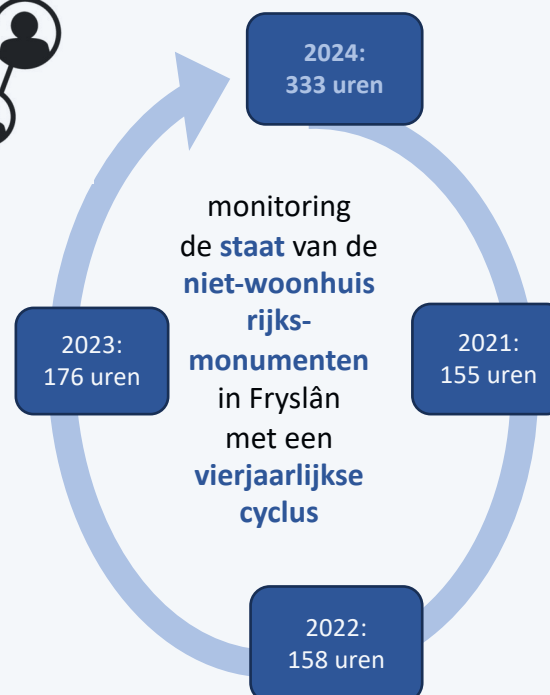

Monumentenwacht Fryslân is actief op sociale media en verstuurt digitale nieuwsbrieven

ook verbindt de Monumentenwacht met het provinciaal en landelijk erfgoedveld

gemiddeld komt de Monumentenwacht eens per 2,4 jaar bij een monument langs

aan een inspectie met rapportage en klein herstel wordt gemiddeld 6,7 uur besteed

Monumentenwacht Fryslân

Door subsidie van de provincie Fryslân kan stichting Monumentenwacht Fryslân tegen laagdrempelig (gesubsidieerd) tarief onze abonnees van kennis en kunde voorzien. Ook in 2024 werd daar weer dankbaar gebruik van gemaakt.

Het aantal te inspecteren panden en objecten in Fryslân groeide met **2%** in 2024:

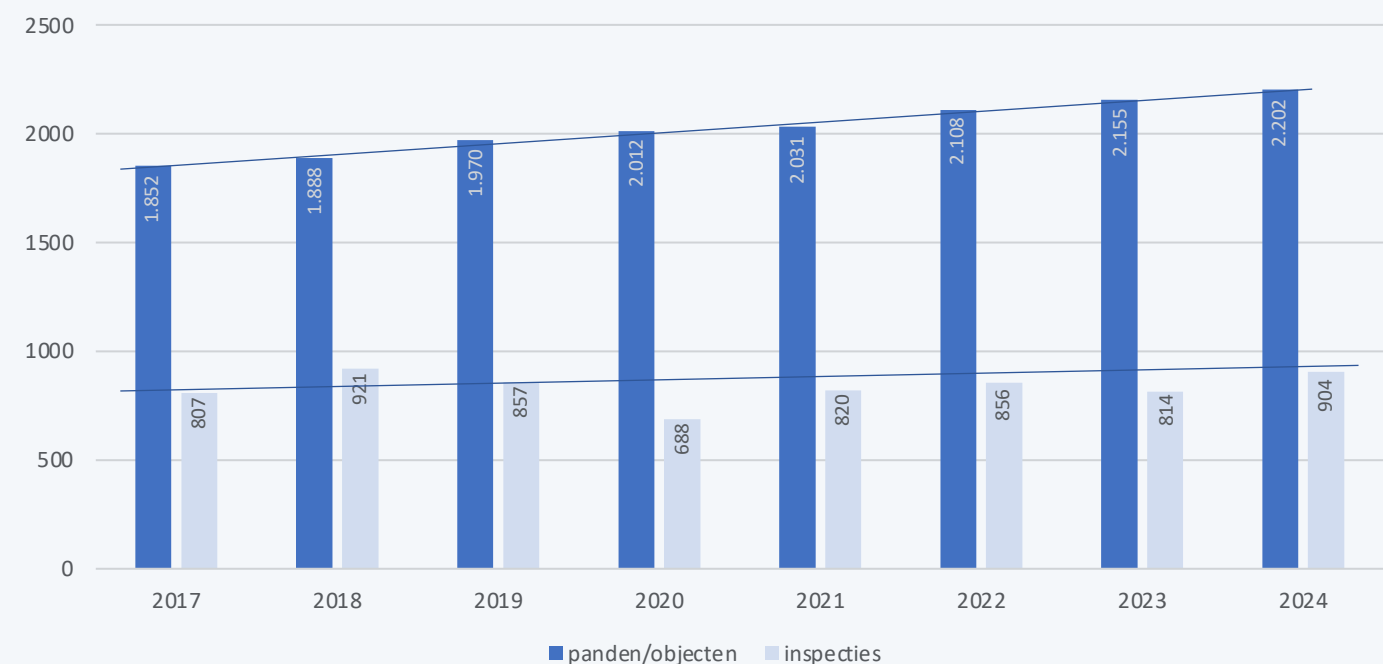
Dit komt overeen met een abonnementsgroei van bijna **50 panden of objecten**.

Daarnaast werd ook dit jaar weer volop gemonitord om de staat van het erfgoed in Fryslân inzichtelijk te maken en zo passend beleid te kunnen ontwikkelen.

Naast diverse duurzaamheidsinspecties, viel het ook dit jaar weer op dat er een toenemende behoefte is aan jaarlijkse daken- en gotenrondes waarbij naast inspectie en herstel, ook de daken en goten worden gereinigd. Dat betekent wel iets voor de tijdsbesteding per inspectie (gemiddelde inspectieduur) en de ruimte die er in de formatie is om reguliere volledige inspectie uit te voeren.

Meer informatie over formatie en inzet, kunt u lezen in het bestuursverslag.

Abonnements- en inspectiegroei 2017 - 2024

investeren in het erfgoed van Overijssel

2.776 te inspecteren panden, objecten, groen of archeologisch erfgoed

740 inspecties met klein herstel, rapportage en advies

1.203 verschillende erfgoedeigenaren

inspecteren, adviseren, herstellen, kennisdelen en monitoren in 2024

2.852
volgers

1.490
volgers

5.300
bezoekers

1.346
abonnees

442
volgers

circa 225
helpdeskvragen

gemiddeld komt de Monumentenwacht eens per **3,8 jaar** bij een monument langs

aan een inspectie met rapportage en klein herstel wordt gemiddeld **10,0 uur** besteed

Monumentenwacht Overijssel is actief op sociale media en verstuurt digitale nieuwsbrieven

ook verbindt de Monumentenwacht met het provinciaal en landelijk erfgoedveld

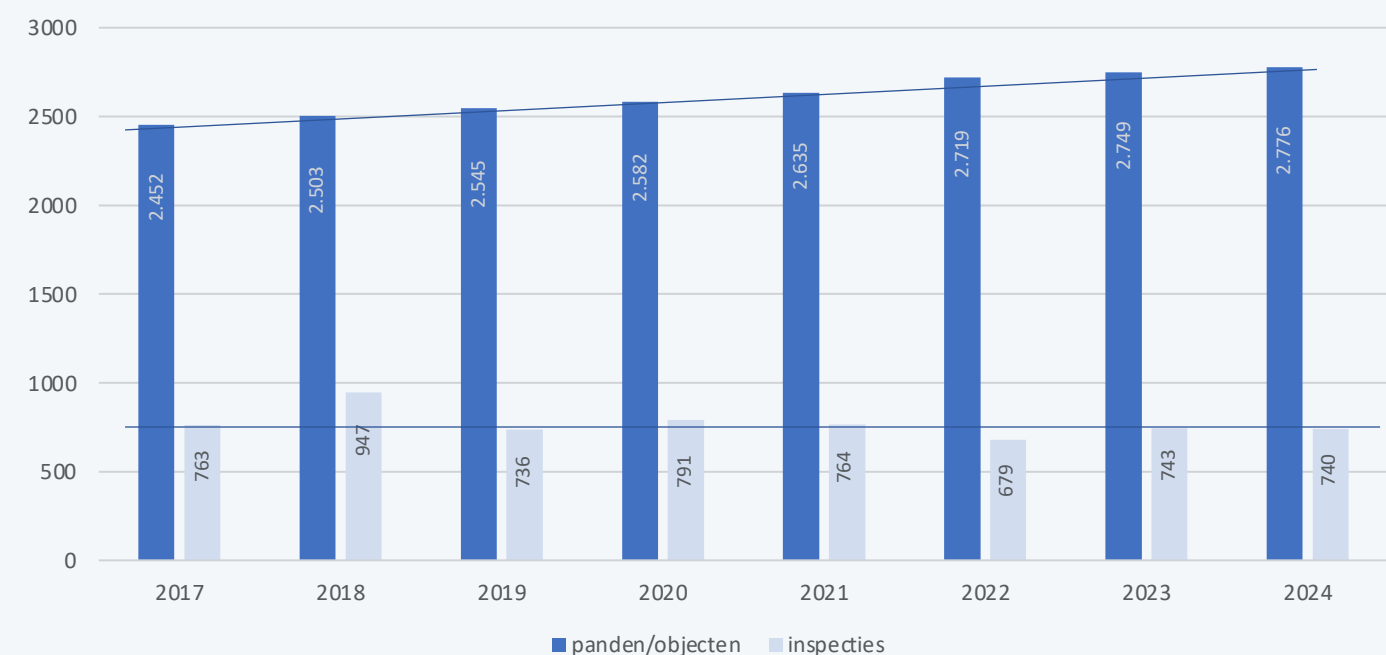
monitoring de **staat** van de **niet-woonhuis rijksmonumenten** in Overijssel gebeurt enkel **op afroep**, daarbij wordt op basis van straatbeeldfoto's, verzameld door een derde partij, een beoordeling gegeven vanaf bureau

Monumentenwacht Overijssel

Door subsidie van de provincie Overijssel kan stichting Monumentenwacht Overijssel tegen laagdrempelig (gesubsidieerd) tarief onze abonnees van kennis en kunde voorzien. Ook in 2024 werd daar weer dankbaar gebruik van gemaakt.

Het aantal te inspecteren panden en objecten steeg licht in 2024: bijna **30 nieuwe panden en objecten** in ons abonneebestand. Deze groei is in lijn met voorgaande jaren. Ook het aantal uitgevoerde inspecties en ingezette uren was in lijn van afgelopen jaren. Het blijft onze ambitie om de gemiddelde inspectiefrequentie in Overijssel omlaag te brengen. Uit de tevredenheidsenquête bleek dat een groot deel van de eigenaren het wenselijk vindt dat de Monumentenwacht minimaal elke twee jaar langskomt. Al blijkt dit in de praktijk niet te gelden voor alle eigenaren: de kerken in gebruik bijvoorbeeld stellen steeds vaker de inspecties uit. De kerken maken ruim 10% uit van ons abonneebestand in Overijssel. Noemenswaardig in Overijssel zijn ook het aantal eigenaren / beheerders die vervolgens onze hulp benutten voor het aanvragen van subsidies en begeleiden van onderhoudswerk. NB. Deze begeleiding voeren wij als aanvullende dienstverlening uit en niet onder onze gesubsidieerde taken.

Abonnements- en inspectiegroei 2017 - 2024

Groene en Archeologische Monumentenwacht

In 2010 is de Stichting Groene en Archeologische Monumentenwacht opgericht als koepel voor het uitvoeren van inspecties, monitoring en advies specifiek voor groen en archeologisch erfgoed.

Denk daarbij aan parken, tuinen, landschappelijke elementen, hunebedden, scheepswrakken, boerenerven, stadswallen en grafheuvels.

De groene en archeologische monumentenwachters zijn gespecialiseerd in het inspecteren en adviseren op het gebied van passend beheer en doelmatig onderhoud van groene en archeologische monumenten.

In 2024 was **een derde** van de **groene en archeologische rijksmonumenten** in de vier provinciën bij de Groene en Archeologische Monumentenwacht bekend.

Dat aantal is jaarlijks groeiend, mede vanwege de uitbreiding van ons dienstverlening met **frequente monitoring** van onder andere archeologische terreinen, beheerplannen, **begeleiding in de uitvoering van werkzaamheden**, tuinhistorisch onderzoek en **subsidie advies**, zoals voorbereiding en begeleiding van de aanvraag voor subsidie instandhouding rijksmonumenten (SIM).

Een mooie aanvulling op de werkzaamheden van de Monumentenwacht voor dit bijzondere erfgoed.

Onze groene en archeologische monumentenwachters volgen dan ook regelmatig trainingen om de meest actuele kennis voor de erfgoedeigenaren en –beheerders in te kunnen zetten, zoals: (park-) bosbeheer, dendrologie en plantgeografie. Waarin natuurlijk ook rekening wordt gehouden met de klimatologische omstandigheden waaronder het erfgoed boven en onder de grond (mogelijk) te lijden heeft.

Monumenten Advies

Aanvullend op de werkzaamheden van de provinciale Monumentenwachten staat Monumenten Advies Oost voor de erfgoedeigenaren klaar om hen te ontzorgen bij allerhande vragen op het gebied van duurzame instandhouding. Enige hoogtepunten uit 2024:

- voorbereiding, begeleiding en indienen van **124 aanvragen** voor de **Subsidie Instandhouding** gebouwde, groene en archeologische **Rijksmonumenten** (SIM)
- **advies** over en aanvragen van de **Woonhuisregeling** voor rijksmonumenten
- advies over en **begeleiding** van het aanvragen van de provinciale **Restauratieregelingen** rijksmonumenten
- enkele **aanvragen** van de **Herbestemmingsregeling** (haalbaarheidsstudie) en bijzondere regelingen als het **Boerderijenfonds**
- **begeleiding** bij het **indienen van eindverantwoordingen**, vaststellingsverzoeken, of aanvragen van voorschot uitkeringen op lopende subsidies
- **bouwbegeleiding** van diverse (groot) **onderhoudswerkzaamheden**
- **bijstaan van erfgoedeigenaren** in **aanbestedingsprocessen**: zoals het opvragen en beoordelen van offertes
- **maatwerkverduurzamingsadviezen**, onder andere voor diverse eigenaren, veelal woonhuizen, wooncomplexen en boerderijen, vanuit het **Nationaal Restauratiefonds** en het **Ontzorgingsprogramma Verduurzaming Rijksmonumenten**
- begeleiding en indienen van **Dumava**, **SVOH** en **ISDE subsidies**

aan het woord: Wouter Koning

eigenaar en bewoner
Havezate Den Alerdinck

Vlakbij Zwolle, omhuld door oude parkbossen, slingerende waterpartijen, ligt de 450 jaar oude historische buitenplaats Den Alerdinck met het imposante hoofdgebouw uit de 17de eeuw. Hier is Wouter Koning met zijn vrouw, zoals hijzelf altijd zegt, 'tijdelijk' eigenaar. Het gehele complex omvat 12 gebouwen, waaronder acht rijksmonumenten.

Al 30 jaar lang zijn ze lid van Monumentenwacht Overijssel. Wouter Koning ziet het lidmaatschap als een echte meerwaarde en een richtlijn voor het beheren van, en de werkzaamheden aan, zowel de gebouwde objecten, als ook de tuin- en parkaanleg. Omdat hij van zijn vrouw niet meer zelf het dak op mag, pleit Koning des te meer voor een jaarlijks bezoek van de Monumentenwacht.

Naast advies voor het gebouwde erfgoed maakt Koning ook gebruik van de diensten van de, in 2010, opgerichte Stichting Groene en Archeologische Monumentenwacht: voor beheeradviezen over de park- en tuinaanleg.

"Het park ligt er mooi bij", vertelt Wouter Koning trots, "als één van de weinige landgoederen heeft het park nog alle buxushaagjes."

Ook geeft Koning kritisch en eerlijk toe: *"Je loopt altijd achter, ondanks het feit dat het monument goed wordt bijgehouden. Dat geldt voor gebouwde monumenten en zeker ook voor 'groen'. Voor het onderhoud is het dan ook goed dat de Monumentenwacht er is en aangeeft waar de zwakheden zitten in het geheel."*

Als afsluiter geeft hij mee: *"Vanuit verliefdheid moet je de juiste beslissingen nemen. Het valt namelijk vaak vele malen tegen welke werkzaamheden je moet doen, dat kun je alleen maar doen als je absoluut gemotiveerd bent. En", zegt Wouter Koning lachend, "we hoeven bijna niet op vakantie, zo prachtig is het hier!"*

Havezate Den Alerdinck heeft de allure van weleer gecombineerd met hedendaags comfort. Wist u dat u hier ook kunt overnachten? Of een bijeenkomst kan organiseren?

de kennis van de wacht

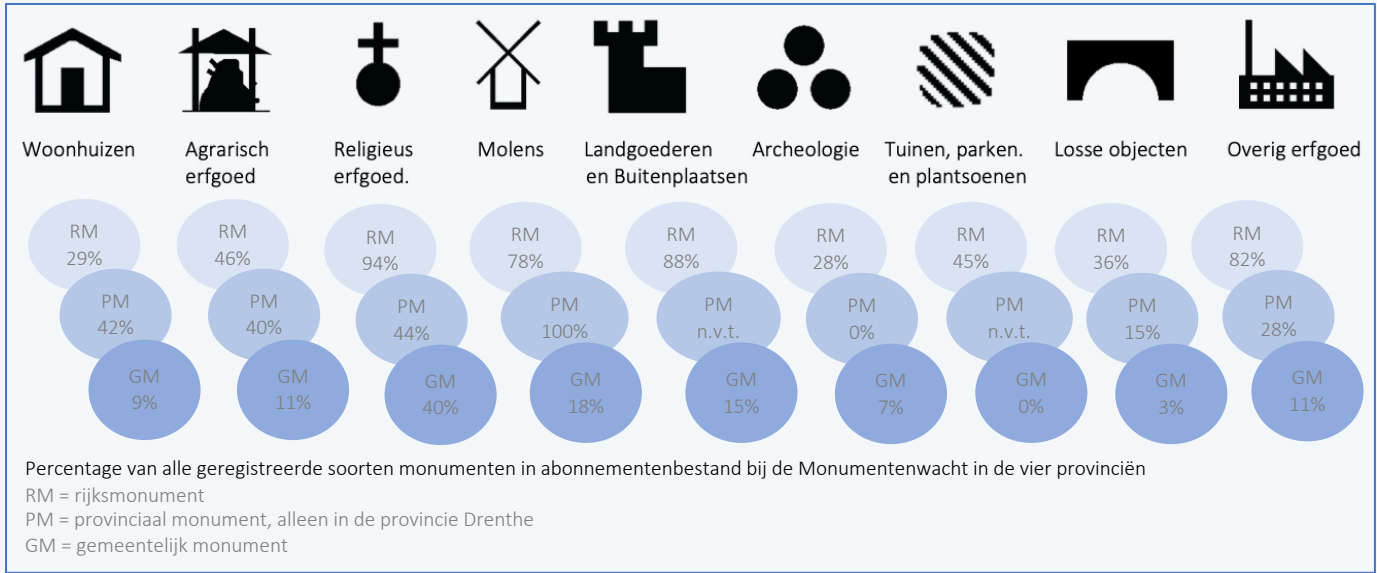

“De Monumentwacht als helpdesk.
De Monumentenwacht als graadmeter
voor behoefte en beleid.
De Monumentenwacht als specialist in
alle gebieden die bij erfgoedbehoud horen.”

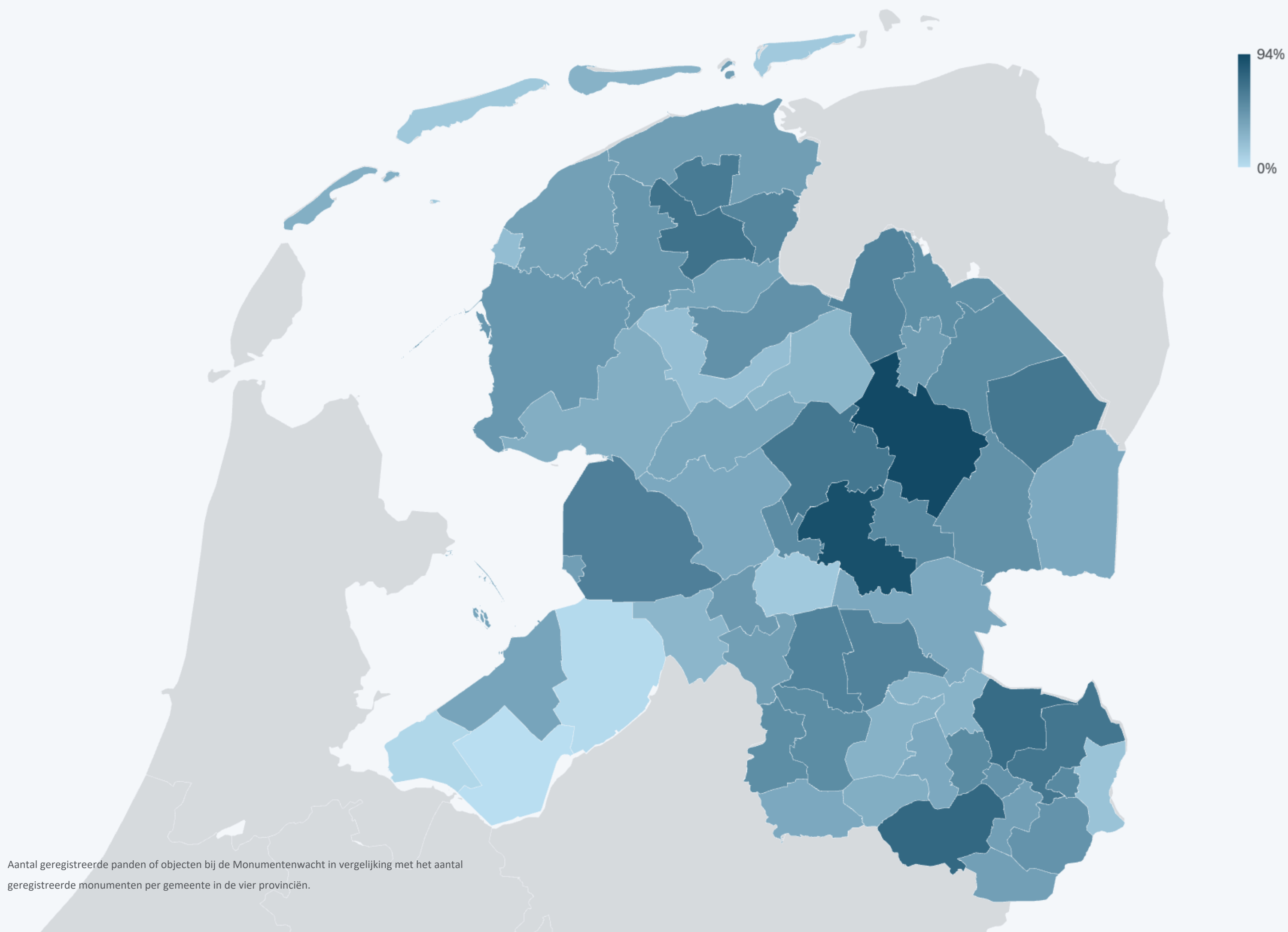
spreiding over ons werkgebied

Om het bereik van de Monumentenwacht inzichtelijk te maken, wordt in het jaarverslag een vergelijking gemaakt met alle geregistreerde monumenten in de vier provinciën.

In de provincie Drenthe is: • 54% op het totaal aan geregistreerde erfgoed abonnee bij de Monumentenwacht Drenthe • 68% van de rijksmonumenten valt onder een abonnement • 71% van alle abonnees in Drenthe is rijksmonument • 36% van de provinciale monumenten valt onder een abonnement • 6% van alle abonnees in Drenthe is provinciaal monument • 14% van de gemeentelijke monumenten valt onder een abonnement • 3% van alle abonnees in Drenthe is gemeentelijk monument • 20% van de panden en objecten in ons abonneebestand heeft geen geregistreerde status als monument • 48% van de rijksmonumenten in Drenthe wordt structureel bezocht • 39% van al het geregistreerde erfgoed wordt structureel bezocht <i>(tegen actuele inspectiefrequentie, los van monitoring)</i>	In de provincie Flevoland is: • 28% op het totaal aan geregistreerde erfgoed abonnee bij de Monumentenwacht Flevoland • 50% van de rijksmonumenten valt onder een abonnement • 60% van alle abonnees in Flevoland is rijksmonument • 16% van de gemeentelijke monumenten valt onder een abonnement • 24% van alle abonnees in Flevoland is gemeentelijk monument • 16% van de panden en objecten in ons abonneebestand heeft geen geregistreerde status als monument • 36% van de rijksmonumenten in Flevoland wordt structureel bezocht • 21% van al het geregistreerde erfgoed wordt structureel bezocht <i>(tegen actuele inspectiefrequentie, los van monitoring)</i>
In de provincie Fryslân is: • 33% op het totaal aan geregistreerde erfgoed abonnee bij de Monumentenwacht Fryslân • 41% van de rijksmonumenten valt onder een abonnement • 82% van alle abonnees in Fryslân is rijksmonument • 9% van de gemeentelijke monumenten valt onder een abonnement • 5% van alle abonnees in Fryslân is gemeentelijk monument • 13% van de panden en objecten in ons abonneebestand heeft geen geregistreerde status als monument • 30% van de rijksmonumenten in Fryslân wordt structureel bezocht • 24% van al het geregistreerde erfgoed wordt structureel bezocht <i>(tegen actuele inspectiefrequentie, los van monitoring)</i>	In de provincie Overijssel is: • 31% op het totaal aan geregistreerde erfgoed abonnee bij de Monumentenwacht Overijssel • 45% van de rijksmonumenten valt onder een abonnement • 67% van alle abonnees in Overijssel is rijksmonument • 11% van de gemeentelijke monumenten valt onder een abonnement • 12% van alle abonnees in Overijssel is gemeentelijk monument • 21% van de panden en objecten in ons abonneebestand heeft geen geregistreerde status als monument • 26% van de rijksmonumenten in Overijssel wordt structureel bezocht • 18% van al het geregistreerde erfgoed wordt structureel bezocht <i>(tegen actuele inspectiefrequentie)</i>

***“De Monumentenwacht als vaste, betrouwbare, onafhankelijke en deskundige partner van de erfgoedeigenaar!
Met enorme kennis en jarenlange ervaring op het gebied van duurzame instandhouding.”***

gesignaleerde behoeften van de erfgoedeigenaar

Abonnees van de Monumentenwacht (sommigen al meer dan 30 jaar!) weten ons goed te vinden met vragen over stormschade, onderhoud, financiële regelingen, verduurzaming, waar materialen te krijgen zijn en welke aannemer of architect in de regio werkzaam is.

Periodiek voeren wij tevredenheidsenquêtes uit onder onze abonnees met als doel inzicht te krijgen in de behoeften van de erfgoedeigenaar / -beheerder en onze werkzaamheden zo passend mogelijk naar vraag in te richten.

Hierin vragen we altijd naar de kwaliteit van onze dienstverlening (voldoet de Monumentenwacht rapportage aan uw verwachting? Is uw Monumentenwacht voldoende bereikbaar?), ook naar waar de eigenaren graag nog meer ondersteuning in zouden willen. Hierbij enkele citaten uit dit deze aanvullende behoefte:

“ondersteuning bij het zoeken naar bedrijven ervaren met monumenten”

“uitleg over en begeleiding bij aanvragen van subsidies”

“naast ons staan op de steiger: onafhankelijk en deskundig”

“meedenken in verduurzaming: integrale aanpak met onderhoud”

“van de inspectie een meerjarenonderhoudplanning maken”

Mede op basis van de uitkomsten van deze enquête is onze website aangepast en aangevuld met **veel gestelde vragen**. Enkele van deze vragen lichten we uit in de digitale nieuwsbrieven aan onze abonnees. Ook worden de uitkomsten doorgesproken met de provinciale teams.

Vanuit deze gesignaleerde behoefte van onze abonnees, en daarmee een groot deel van de erfgoedeigenaren, trekken we waar gezamenlijk op met andere organisaties, instanties, overheden en uitvoerende sector (adviseurs, architecten, aannemers). Zodat we met elkaar de zorg voor de monumenten en de eigenaar versterken.

een sterk erfgoedveld: strategisch samenwerken

Het streven van de Monumentenwacht is om elke erfgoedeigenaar of –beheerder te ondersteunen in de duurzame instandhouding van hun monument.

De Monumentenwacht werkt daarin met veel (erfgoed)partijen samen, zowel publiek als privaat.

De Monumentenwacht heeft een heldere positie in dit (erfgoed)stelsel en verbindt actief in het netwerk.

Dit doen we onder andere door:

- relaties consequent te onderhoud met alle belangrijke spelers in ons landelijk, provinciaal en lokaal (erfgoed)veld,
- actief onze abonnees te informeren en ondersteunen middels een digitale nieuwsbrief, directe mailing, een brief-op-de-mat en diverse bijeenkomsten,
- onderdeel te zijn van het georganiseerde erfgoedveld, zoals door het lidmaatschap bij de Federatie Instandhouding Monumenten, de branchevereniging van de private erfgoedsector die zich bezig houdt met de landelijke en provinciale belangenbehartiging.

Verbinden gaat echter niet alleen over samenwerken en zichtbaarheid; dit gaat ook over verbinden met de monumentenwachters en –adviseurs van de toekomst.

Elk schooljaar biedt Monumentenwacht ruimte aan de ‘volgende generatie’ om kennis te maken met de monumentenzorg, van een eerstejaars MBO-stage, tot een minor over duurzame instandhouding voor derdejaars bouwkunde en vastgoed/makelaardij studenten, en van HBO-afstuderen tot een eerste baan als trainee monumentenwachter.

aan het woord: Fré Douma

coördinator techniek

Academiehuis Grote Kerk Zwolle

Al weer heel wat jaren loopt Fré door de Grote of Sint-Michaëlskerk in Zwolle. Een plek waar hij, met zijn liefde voor orgelmuziek, zijn hart kan ophalen. In de Grote Kerk bevindt zich namelijk een uniek, wereldvermaard Schnitgerorgel uit 1721.

Onlangs werd het orgel geheel gerestaureerd, een monsterklus die duurt van 2018 tot 2026, al kunnen liefhebbers vanaf maart 2025 alweer naar het orgel luisteren wanneer organist Toon Hagen met zijn spel de kerk vult.

Fré was ook betrokken bij de transformatie van de Grote of Sint-Michaëlskerk naar het Academiehuis Grote Kerk, zowel we de kerk in Zwolle nu kennen. Een transformatie waarbij niet alleen werd ingezet op behoud door restauratie en verduurzaming van dit rijksmonumentale gebouw (de eerste abonnee van de Monumentenwacht in Overijssel), maar ook een multifunctioneel gebouw werd gerealiseerd met een grote betrokkenheid van de Zwolse gemeenschap. Een levendige ontmoetingsplek voor cultuur, educatie en maatschappelijke activiteiten, met een toekomstbestendige exploitatie.

Een drukke klus, waar Fré sinds zijn pensioen veel tijd aan heeft besteed. *“Thuis zeiden ze wel eens: zet er een bed met een slaapzak neer, dan hoef je er niet zo vroeg uit.”*

Fré grapt over de praktische zaken die in het werk moesten worden opgelost:

“Een stofzuiger met 80 meter snoer, om van stopcontact naar stopcontact te kunnen komen. Dat gaat natuurlijk niet werken tussen de congressen en concerten door. We hebben nu kokers in de vloeren, met putten en daarin is alle techniek verstopt.”

In zijn rol als technisch coördinator komt Fré ook regelmatig in aanraking met de Monumentenwacht in Overijssel: *“Zeker bij een ‘lekgevoelig’ gebouw (met veel details en grote hoogte) is het werk van de Monumentenwacht onmisbaar. Er zijn korte lijntjes: een belletje en vaak komen ze nog dezelfde dag, tegen tarieven die niet veel hoger zijn dan wat de gemiddelde aannemer hanteert. En die jaarlijkse rapporten: vol met duidelijke foto’s, zodat precies duidelijk is wat op welke termijn weer staat te gebeuren.”*

CHECKT

ADVISEERT

HERSTELT

2025 en verder

de Monumentenwacht in 2025 en verder ...

De groei die onze organisatie doormaakt en de ruimte die dit biedt om aan onze beleidsdoelstellingen te werken, wordt ook in 2025 voortgezet.

Zoals beschreven nemen het aantal nieuwe abonnees en het aantal uitgevoerde inspecties nog steeds (jaarlijks) toe, al blijft dit door krapte in de formatie en personele mutaties nog steeds wel achter op de begroting. Afgelopen jaren hebben we dan ook ingezet op aannemen en inwerken van nieuwe collega's. Iets wat we gestaag zullen voorzetten in 2025 en 2026. Tenslotte, een organisatie kan maar beperkt nieuwe collega's begeleiden en opleiden. Het blijft dus belangrijk om ook de komende jaren te werken aan het in kracht zetten van de organisatie. Daarnaast is het zaak stappen te gaan zetten op het gebied van digitalisering en verduurzaming van het vervoer, met de bijbehorende investeringen. Meer hierover leest u in het bestuursverslag.

Dat zijn interne ontwikkelingen die de komende jaren nog op ons afkomen, maar de Monumentenwacht heeft daarnaast ook een heel belangrijke externe rol. [Er is geen andere organisatie in Nederland die zo frequent, zo regelmatig, al zoveel jaren, bij zoveel monumenteigenaren over de vloer komt.](#) Deze kennis van de daadwerkelijke knelpunten waar de monumenteigenaren en –beheerders tegenaan lopen, gaan wij ook de komende jaren weer in de brede erfgoedsector onder de aandacht brengen.

De Monumentenwacht haakt dan ook aan bij het aandragen van oplossingen voor de knelpunten zoals onder andere benoemd door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed:

- [bescherming van de erfgoed bij crises](#), waarbij de Monumentenwacht zitting neemt in de Taskforce Veilig Erfgoed;
- [capaciteitstekorten in de keten van de monumentenzorg en de effecten daarvan op erfgoedbeheer](#), waarbij de Monumentenwacht steeds vaker gemeenten bijstaat in hun loketfunctie door monumenten te bezoeken, het gesprek met eigenaren aan te gaan over waarden, duurzame instandhouding en om goede voorbeelden te tonen;
- [uitdagingen bij instandhouding van monumenten](#), waarbij de Monumentenwacht de input voor monitoring levert, eigenaren begeleidt bij subsidie- of financieringsvraagstukken en grote uitgaven voorkomt door preventief onderhoud te plegen.

Ruim 50 jaar is de Monumentenwacht er om ú te ontzorgen bij de instandhouding van uw prachtige panden, interieurs, groen en archeologisch erfgoed.

Met grote kennis van de regionale eigenheid, ervaring en (onafhankelijke) deskundigheid begeleiden de monumentenwachters bij onderhoud en verduurzaming van rijksmonumenten en zetten deze kennis ook in voor provinciale of gemeentelijke monumenten en overig erfgoed als karakteristieke of beeldbepalende panden en in panden gelegen in een beschermd stads- of dorpsgezicht.

De wachters inspecteren, constateren, adviseren, rapporteren, monitoren en voeren klein (nood)herstel uit. Inspecties worden uitgevoerd met de modernste technieken: drones, endoscopen en warmtecamera's.

Vanuit de visie dat structurele periodieke inspecties en klein herstel, groot leed (achterstalligheid) voorkomt.

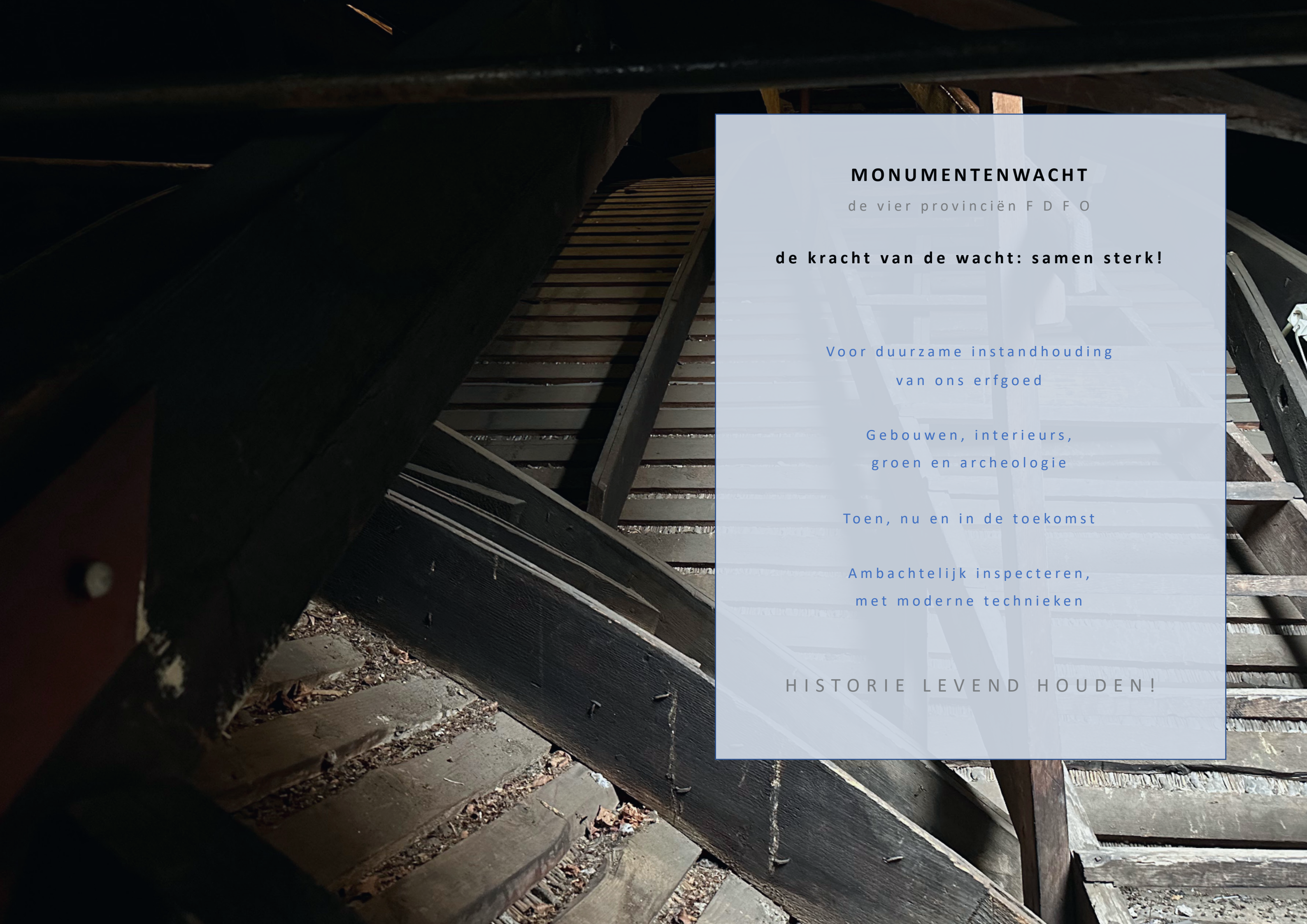
Het inspectiewerk van de Monumentenwacht voor rijksmonumenten wordt dan ook ondersteund door de provincies, zodat onze ervaring en deskundigheid voor deze eigenaren tegen een gesubsidieerd tarief beschikbaar is.

Naast de Monumentenwachters verzorgen onze adviseurs de 'plus' op het reguliere werk en werken dan ook van onder hetzelfde dak uit een personele unie met de Monumentenwachten samen. Denk hierbij aan energieadviezen, het begroten van de onderhoudskosten, begeleiding bij het aanvragen van subsidies, aan- of verkoopkeuringen, hulp bij organiseren van de uitvoering en bouwbegeleiding.

Kortom, de Monumentenwacht is hét fundament onder de monumentenzorg: de schakel tussen eigenaar(behoefte), instandhoudingsopgave, de uitvoering en het erfgoedbeleid.

"Historie levend houden!"

MONUMENTENWACHT

de vier provinciën F D F O

de kracht van de wacht: samen sterk!

Voor duurzame instandhouding
van ons erfgoed

Gebouwen, interieurs,
groen en archeologie

Toen, nu en in de toekomst

Ambachtelijk inspecteren,
met moderne technieken

HISTORIE LEVEND HOUDEN!

Jaarstukken 2024

Jaarstukken 2024 zijn onder beoordeling van de extern accountant en vastgesteld door de RvT.

De jaarstukken 2024 bestaan uit:

- Bestuursverslag
- Verslag van de Raad van Toezicht
- Jaarrekening
  - Geconsolideerde jaarrekening
  - Enkelvoudige jaarrekening
  - Vaststelling en goedkeuring
  - Beoordelingsverslag van de externe accountant
- Bijlagen aan jaarrekening, apart van beoordeling externe accountant:
  - Enkelvoudige jaarrekeningen van de dochterentiteiten

Jaarstukken 2024

Jaarstukken 2024 zijn onder beoordeling van de extern accountant en vastgesteld door de RvT.

De jaarstukken 2024 bestaan uit:

- Bestuursverslag
- Verslag van de Raad van Toezicht
- Jaarrekening
  - Geconsolideerde jaarrekening
  - Enkelvoudige jaarrekening
  - Vaststelling en goedkeuring
  - Beoordelingsverslag van de externe accountant
- Bijlagen aan jaarrekening, apart van beoordeling externe accountant:
  - Enkelvoudige jaarrekeningen van de dochterentiteiten

JAARSTUKKEN 2024

**VERSLAGGEVENDE EENHEID
STICHTING MONUMENTENWACHT DE VIER PROVINCIEËN F D F O**

*Opgesteld door de directeur-bestuurder op 7 mei 2025
Vastgesteld door de Raad van Toezicht op 14 mei 2025*

JAARSTUKKEN 2024

INHOUD

Jaarstukken aan jaarverslag

Bestuursverslag	Blad 3
Verslag Raad van Toezicht	Blad 19

Geconsolideerde jaarrekening

Balans per 31 december 2024	Blad 23
Staat van baten en lasten over 2024	Blad 24
Kasstroomoverzicht over 2024	Blad 25
Waarderingsgrondslagen	Blad 26
Overige toelichting	Blad 28
Toelichting op de balans: activa	Blad 29
Toelichting op de balans: passiva	Blad 30
Toelichting op de balans: niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen	Blad 31
Toelichting op de staat van baten en lasten 2024: omzet Monumentenwacht, subsidiebaten en omzet uit aanvullende dienstverlening	Blad 32
Toelichting op de staat van baten en lasten 2024: lasten besteed aan de doelstelling en incidentele lasten voortkomend uit de fusie	Blad 33
Resultaatbestemming per 31 december 2024	Blad 34
Toelichting op de entiteiten per 1-1-2024	Blad 35

Enkelvoudige jaarrekening stichting Monumentenwacht de vier provincien F D F O

Toelichting op de groepsstructuur	Blad 36
Enkelvoudige jaarrekening Stichting Monumentenwacht De Vier Provincien F D F O: balans per 31 december 2024	Blad 37
Enkelvoudige jaarrekening Stichting Monumentenwacht De Vier Provincien F D F O: staat van baten en lasten over 2024	Blad 38

Vaststelling en Goedkeuring

Blad 39

Beoordelingsverklaring

Bijlagen: enkelvoudige jaarrekeningen dochterentiteiten

Enkelvoudige jaarrekening Stichting Monumentenwacht Drenthe: balans per 31 december 2024
Enkelvoudige jaarrekening Stichting Monumentenwacht Drenthe: staat van baten en lasten over 2024
Enkelvoudige jaarrekening Stichting Monumentenwacht Flevoland: balans per 31 december 2024
Enkelvoudige jaarrekening Stichting Monumentenwacht Flevoland: staat van baten en lasten over 2024
Enkelvoudige jaarrekening Stichting Monumentenwacht Fryslan: balans per 31 december 2024
Enkelvoudige jaarrekening Stichting Monumentenwacht Fryslan: staat van baten en lasten over 2024
Enkelvoudige jaarrekening Stichting Monumentenwacht Overijssel: balans per 31 december 2024
Enkelvoudige jaarrekening Stichting Monumentenwacht Overijssel: staat van baten en lasten over 2024
Enkelvoudige jaarrekening Stichting Groene en Archeologische Monumentenwacht: balans per 31 december 2024
Enkelvoudige jaarrekening Stichting Groene en Archeologische Monumentenwacht: staat van baten en lasten over 2024
Enkelvoudige jaarrekening Monumenten Advies Oost B.V.: balans per 31 december 2024
Enkelvoudige jaarrekening Monumenten Advies Oost B.V.: staat van baten en lasten over 2024

Bestuursverslag

In dit bestuursverslag wordt nader ingegaan op de resultaten van de bedrijfsvoering over uitvoeringsjaar 2024.

Daarbij wordt toelichting gegeven op:

- Producten en dienstverlening
- Personeel en organisatie
- Financiële resultaten:
  - overzicht van de inkomsten
  - toelichting op de bijzondere uitgaven
  - toelichting op de balans
  - toelichting op het resultaat
  - toelichting op de bestemming van het resultaat
- Voortgang op het behalen van de speerpunten uit het meerjarenbeleidsplan 2022 - 2026

Het bestuursverslag wordt afgesloten door een analyse van de kansen en risico's met de te verwachte effecten hiervan op de komende jaren en de wijze waarop onze organisatie hierop reageert.

Stichting Monumentenwacht de vier provinciën F D F O

Het faciliteren en ondersteunen van activiteiten ten aanzien van het voorkomen van het verval van gebouwde, groene en archeologische monumenten door het nemen en bevorderen van preventieve maatregelen gericht op duurzame instandhouding van deze monumenten, onder meer door:

- het doen uitvoeren van regelmatige inspecties van een zo groot mogelijk aantal monumenten en het eventueel verrichten van kleine herstelwerkzaamheden,
- het periodiek doen monitoren van de staat van onderhoud van zoveel mogelijk monumenten,
- het onafhankelijk doen adviseren van eigenaren, gebruikers en beheerders van monumenten, onder andere op het gebied van nieuwe (innovatieve) ontwikkelingen,
- het gevraagd en ongevraagd uitbrengen van adviezen van algemene aard aan het provinciaal bestuur en aan derden, alsmede leveren van bijdragen aan de voorbereiding en uitvoering van het provinciaal monumentenbeleid in de regio's Flevoland, Drenthe, Fryslân en Overijssel,
- het voorzorgen van publiciteit en 'public relations' met betrekking tot de Monumentenwachten in de hiervoor genoemde provincies.

Onze organisatie past de gedragscodes van de culturele sector toe door: transparant te opereren, ons in te zetten voor een duurzame(re) leefomgeving, te werken vanuit vertrouwen en door als organisatie aan te sluiten op de Nederlandse samenleving.

Onze organisatie is ANBI geregistreerd, wat betekent dat wij ons inzetten voor het algemeen belang.

De **organisatiestructuur** van Stichting Monumentenwacht de vier provinciën F D F O is als volgt:

Vanuit een personele unie werken de medewerkers in de volgende zes entiteiten: Monumentenwacht Drenthe, Monumentenwacht Flevoland, Monumentenwacht Fryslân, Monumentenwacht Overijssel, Groene en Archeologische Monumentenwacht en Monumenten Advies Oost.

Gezamenlijk per 31-12-2024: 23,64 fte, bestaande uit 25 medewerkers in dienst waarvan 1 fte directeur-bestuurder, 1,85 fte administratie, 2,22 fte secretariaat, 3 fte teamleiders ('meewerkend voorman') en 13 fte monumentenwachters en 2,57 fte monumentenadviseurs.

Op inhuurbasis werd een duurzaamheidsspecialist ingevlogen om met ons te werken aan de kwaliteit van onze rapportages, conform de richtlijn van ERM.

Daarnaast draaiden in 2024 twee stagiairs (MBO jaar 1, HBO jaar 3) en een afstudeerder (HBO, jaar 4) mee in onze organisatie. Ook begeleiden wij 18 derdejaars HBO studenten bij het maken van een plan voor restauratie, verduurzaming en herbestemming bij drie monumentale pand van onze abonnees.

De teamleiders zijn tevens preventiemedewerker (VCA). Er is een actueel bedrijfs-RI&E. Ook zijn er actuele handboeken voor VCA en inzet van drones. Stichting Monumentenwacht de vier provinciën F D F O heeft een ROC exploitatievergunning voor dronevluchten in de categorie specifiek.

De personele mutaties in de organisatie waren in 2024:

- Een collega is na ruim 35 jaar dienstverband per 1 mei met pensioen gegaan.
- Drie nieuwe collega's zijn in dienst gekomen: per januari een collega binnen team Monumentenwacht Fryslân, per mei een collega binnen team Monumentenwacht Overijssel en per juni een collega in de functie van beleidsondersteuner.
- De nieuwe collega in Fryslân werkt sinds het voorjaar voltijd in duurzaamheidsadviezen en bouwhistorische verkenningen.
- Een teamleider is per 2024 veiligheidscoördinator geworden voor de gehele organisatie.
- Per 1 december heeft een collega in team Monumentenwacht Overijssel ons verlaten.

De gemiddelde leeftijd van de collega's is per 1 januari 2024: 46,4 jaar met een gemiddelde diensttijd van 13,7 jaar.

Het ziekteverzuim was in 2024: 676,5 uren, zijnde 1,68 %.

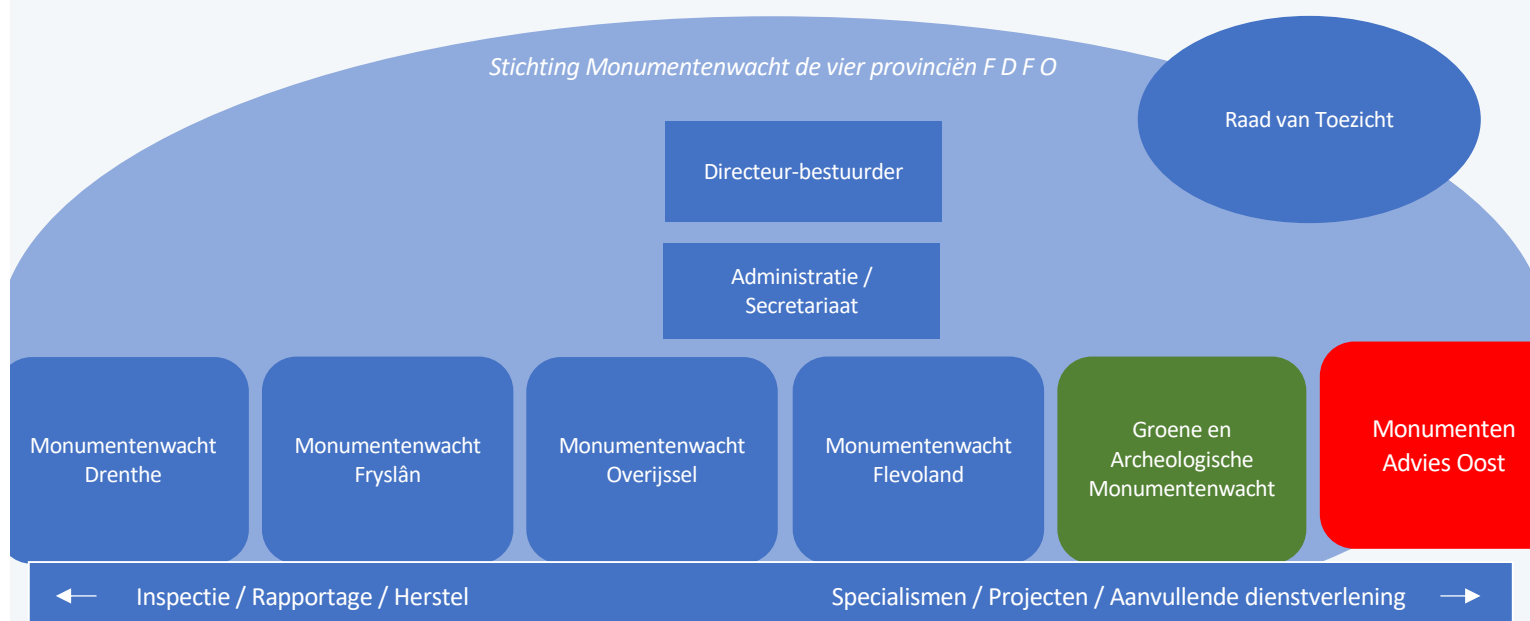
Het opgenomen verlof was 6.670 uur. Dit betrof voornamelijk vakantieverlof. Daarnaast is 193 uur buitengewoon verlof opgenomen.

Er is gemiddeld 47 uur aan opleiding/scholing gevolgd per fte. 420,5 uren zijn besteed aan het begeleiden van nieuwe collega's.

Stichting Monumentenwacht de vier provinciën F D F O volgt de Cao provinciale sector en heeft een actueel personeelsreglement. Hierin is vastgelegd dat de arbodienstverlener altijd bereikbaar is voor voor werknemers, dus ook als er geen sprake is van ziekte. De arbodienstverlener treedt hierin op als extern vertrouwenspersoon. Het gevoerde beleid wordt jaarlijks plenair besproken en biedt een kader voor onder andere de jaarlijkse personeelsgesprekken.

Voor het zorgvuldig beschermen van privacygevoelige gegevens heeft Stichting Monumentenwacht de vier provinciën F D F O in 2024 haar privacy- beleid geactualiseerd. De privacyverklaring is terug te vinden op onze websites.

Organogram

Financiële resultaten

Overzicht van de inkomsten

- Dienstverlening tegen gesubsidieerd tarief

Het grootste deel van onze inkomsten (ruim 40%) bestaat uit het factureren van onze werkzaamheden tegen kortingstarief (vanuit toegekende provinciale subsidie) aan onze abonnees. Ook dit jaar bleek, met een groeiend aantal abonnees en groeiende vraag aan overige diensten (zoals duurzaamheidsinspecties), dat de formatie niet op kracht was. De collega aangetrokken voor Monumentenwacht Fryslân per januari 2024 is vrij snel doorgeschoven naar duurzaamheid. En ook in de andere provinciale Monumentenwachten begon de krapte in menskracht zich te openbaren. In 2024 is dan ook ingezet op het werven van nieuwe collega's voor al onze provinciale Monumentenwachten en daarnaast het bieden van extra stageplekken om instroom te bevorderen. Opbrengsten bleven dan ook achter op begroot, maar zijn in relatie tot aantal fte/personeelskosten hoger.

- Subsidies reguliere Monumentenwacht

Samen met de inkomsten uit dienstverlening tegen ons gesubsidieerd tarief, bestaat een groot deel van de baten (bijna 40%) uit subsidies toegekend door de provincies Drenthe, Flevoland, Fryslân en Overijssel. Deze subsidies worden gebruikt om korting te geven op het uurtarief van het werk van de Monumentenwacht in die provincie.

De subsidies zijn vooruit toegezegde bedragen, vaak al door de provincies in hun begrotingen goedgekeurd bij opstellen van hun beleidsnota (dus vier jaar vooruit). Stabiel, maar daardoor weinig flexibel en bewegen niet mee met bijvoorbeeld abonneegroei en formatieontwikkelingen (lastentoeename). Lopende het jaar hebben provincie Drenthe en Fryslân hun subsidiebedrag geïndexeerd. Daarvoor zijn wij hen zeer erkentelijk.

- Abonnementen

Onze abonnees betalen abonnementsgelden om tegen gesubsidieerd tarief van onze diensten gebruik te mogen maken. In 2024 ontvingen wij de abonnementsbaten conform verwachting, rekening houdend dat de gestage groei van afgelopen jaren ook in 2024 zou voortzetten.

- Aanvullende dienstverlening

Bijna 14% van onze baten komt voort uit dienstverlening uitgevoerd tegen niet-gesubsidieerd tarief en btw-belast. Hieronder vallen bijvoorbeeld diverse projecten, zoals de energie-inspecties van monumentale woningen in de Gemeente Leeuwarden, maar ook aanvullende onderzoeken en adviezen op het gebied van duurzaamheid, ondersteuning van andere erfgoedorganisaties zonder professioneel bureau, de begeleiding bij subsidieaanvragen (SIM of bijvoorbeeld Dumava) en begeleiding richting en tijdens de uitvoering ('naast de eigenaar op de steiger').

Onze aanvullende dienstverlening is volop in ontwikkeling: zo is in 2024 extra inzet gepleegd om specialismen op het gebied van duurzaamheid en bouwhistorie verder te versterken aangezien de vraag hierin sterk toeneemt.

Al met al is onze aanvullende dienstverlening conform begroting omgezet in 2024 en biedt ruimte voor groei.

Toelichting op de bijzondere uitgaven:

De (eenmalige) 'uitschieters' in de lasten, vanwege (onvoorziene) investeringen en omgevingsfactoren.

- **Organisatie- en maatschappelijke ontwikkelingen:**

2024 was een jaar met weinig ziekte, weinig buitengewoon verlof en weinig overige 'verliesuren' door bijvoorbeeld onwerkbaar weer: in het algemeen een stijgende declarabiliteit. De verwachte groei in vraag en abonnees werd gerealiseerd, maar de formatie groeide nog niet gelijkwaardig (en conform begroting) mee. De formatie bleef achter in de Monumentenwachten, als ook binnen Monumentenadvies.

Het achterblijven van deze groei in de formatie, kwam voort uit het feit dat een organisatie zo groot als de onze slechts beperkt instroom van nieuwe collega's kan verwerken. Het getuigt tenslotte van goed werkgeverschap als je de tijd en ruimte hebt en neemt om nieuwe collega's te begeleiden en op te leiden.

Overigens betekende dit voor wat betreft de uitgaven ook dat in 2024 de leeruren, uren begeleiding van nieuwe collega's en opleidingskosten lager uitvielen dan begroot. In het geheel genomen bleven de personeelskosten en andere aan de formatie gerelateerde kosten, als vervoer, dus ruim binnen begroting.

Enkel de uit onderhandeling voortgekomen Cao- stijgingen, met terugwerkende kracht per 1 januari 2024, waren iets hoger dan in de formatiestaat met loontaxatie, onderlegger onder begroting van 2024, was opgenomen.

Voor wat betreft vervoer zijn overigens in de tweede helft van 2024 duurzame(re) keuzes gemaakt: een van de teamleiders is overgestapt op een (vol-elektrische) personenauto in de lease, zijn bus kon worden doorgeschoven naar een nieuwe collega. Daarnaast zijn twee elektrische bussen in bestelling genomen (te leveren in 2025) om een tweetal verkochte en ingeruilde (verouderde en afgeschreven) diesel- bussen te vervangen in plaats van kostbaar onderhoud te plegen. Ons vervoersplan is hierop aangepast en in de begroting vanaf 2025 verwerkt.

Waar we op moeten blijven letten zijn de opgebouwde verlofuren: dat medewerkers zoveel mogelijk de verlofuren opnemen in het kalenderjaar waarin deze zijn toegekend. En daarnaast letten we op de effecten van het bijkopen van verlof uit IKB, wat nog extra leidt tot krapte in de planbare formatie (en inkomstenderving).

Met andere woorden: in 2024 waren geen (eenmalige) uitschieters in de lasten door (onvoorziene) investeringen en omgevingsfactoren. De lasten waren conform of (ruim) binnen begroting.

2024

EFFECTEN FUSIE

JUBILEUM FRYSLAN

JUBILEUM DRENTHE

OP STERKTE: FORMATIE OP ORDE

DOORONTWIKKELING ORGANISATIE EN INNOVATIE: VERDUURZAMING VERVOER, DIGITALISERING, ...

SPECIALISMEN: ARCHEOLOGIE, DUURZAAMHEID, BOUWHISTORIE, GROEN, FUNDERINGEN, MOLENS,, ...

OPTIMALISEREN WERKPROCESSEN: CRM (DATA- en RELATIE- BEHEER), DECLARABILITEIT, PLANNING, ...

Toelichting op de balans: inkomsten <-> uitgaven

Wat betekenen deze ontwikkelingen voor de balans?

Na de fusie, waarin niet alleen bedrijfsvoering, maar ook de organisaties in cultuur naar elkaar toe moesten groeien en daarnaast inzet moest worden gepleegd om de resultaten te verbeteren, is 2024 het jaar waarin de rust weer kwam in onze Monumentenwacht.

Mede vanwege de doorgevoerde tariefstijgingen en verfijnder (en frequenter) sturen op urenstaten, declarabiliteit, planning, inspectiefrequentie en inhoudelijke resultaten is de organisatie weer in balans. En we beginnen hierin ook de positieve effecten door de geoptimaliseerde bedrijfsvoering van de fusie te ervaren: zo worden steeds vaker collega's over de provinciegrenzen heen ingepland om druk in planning bij elkaar op te kunnen vangen, als ook om verder te kunnen specialiseren.

Dit is terug te zien in het resultaat: de balans schuift weer door naar (ruim) positief. Iets wat ook nodig is om de verliezen van voorgaande jaren te compenseren en te werken aan de vermogenspositie (zie ook begroting 2025).

Overigens blijft declarabiliteit een punt van aandacht; hetzelfde geldt voor de gemiddelde tijdsbesteding per inspectie (al dan niet volledig factuurabel), vroegtijdig plannen en de inspectiefrequentie. Uit de in 2024 uitgevoerde tevredenheidsenquête blijkt namelijk dat een groot deel van onze monumenteigenaren behoefte aan minimaal elke twee jaar een contact moment met de Monumentenwacht. Om dit te kunnen waarmaken, zal de formatie moeten worden uitgebreid en ook ons relatiebeheersysteem doorontwikkeld.

Als we het positief resultaat over uitvoeringsjaar 2024 normaliseren, dan is het van belang om toe te lichten:

- Vanwege afnemende resultaten uit het verleden, de risico's van de fusie (en de corona crisis) en de wijzigingen in het personeelsbestand, was voor 2024 risicomijdend begroot. Zo was er extra ruimte in de begroting opgenomen voor bijvoorbeeld stijgende energielasten die in verhouding meevielen en was de declarabiliteit naar beneden bijgedraaid, terwijl een hoger percentage declarabel gemiddeld genomen werd behaald.
- Ook hield de begroting over 2024 al rekening met nieuwe collega's (inclusief leeruren, beperkte declarabiliteit, extra vervoerskosten en opleidingskosten). Echter, de instroom van nieuwe collega's wordt uitgesmeerd over meerdere jaren om de begeleiding goed te kunnen organiseren. Hierdoor vielen personeelslasten lager uit.
- Daar tegenover staat dat het ervaren team efficiënt en effectief werk verzet, waarbij goed gekeken wordt naar welke uren in rekening kunnen worden gebracht: met een positieve invloed op de omzet.

Zeker in Monumentenwacht Overijssel (waar rekening was gehouden met meer nieuwe instroom en leer-werk-plekken / stageplekken) en in Monumentenwacht Drenthe (waar de provincie gaandeweg het jaar heeft geïndexeerd) zijn de resultaten dan ook hoger dan vanuit de eigenlijke bedrijfsvoering kan worden verwacht.

Baten

begroting 2024
€ 2.725 *

gerealiseerd 2024
€ 2.615 *

begroot 2025
€ 2.967 *

Lasten

begroting 2024
€ 2.708 *

gerealiseerd 2024
€ 2.354 *

begroot 2025
€ 2.956 *

* in duizend tallen

Toelichting op het resultaat

- Reguliere Monumentenwacht –taken per provincie

Gerealiseerd 558 inspecties (121% van begroting) en 4.366 inspectie-uren (107% van begroting)	Monumentenwacht Drenthe
Gerealiseerd 28 inspecties (88% van begroting) en 318 inspectie-uren (143% van begroting)	Monumentenwacht Flevoland
Gerealiseerd 904 inspecties (106% van begroting) en 6.018 inspectie-uren (86% van begroting)	Monumentenwacht Fryslân
Gerealiseerd 740 inspecties (93% van begroting) en 7.412 inspectie-uren (92% van begroting)	Monumentenwacht Overijssel

Monumentenwacht Drenthe groeit zowel in abonnees als inspecties al jaren gestaag door: sinds 2007 ruim 40% (bijna 450 panden of (groene) objecten). Waarvan ook in 2024 weer 7%, ruim 85 nieuwe panden en objecten. Toch begint ook in Drenthe krapte in de formatie zichtbaar te worden. In 2025 zullen we de formatie gaan uitbreiden.

Monumentenwacht Flevoland loopt al enkele jaren iets terug; dit jaar stonden daar weer een aantal tijdsintensieve inspecties van grote gemalen en kerken tegenover. Vanaf 2025 zullen we extra inzet plegen op zichtbaarheid van het werk van de Monumentenwacht in Flevoland om ook daar meer monumenteigenaren te kunnen bijstaan.

Ook in Fryslân groeit het aantal abonnees en inspecties al enige jaren. Echter, het aantal uren blijft achter op verwachting. De vele goten- en dakenrondes, noodherstel en tussentijdse inspecties maken dat de gemiddelde tijdsduur per monumentaal pand of object afneemt: het uitvoeren van inspecties en het rapporteren gaat sneller.

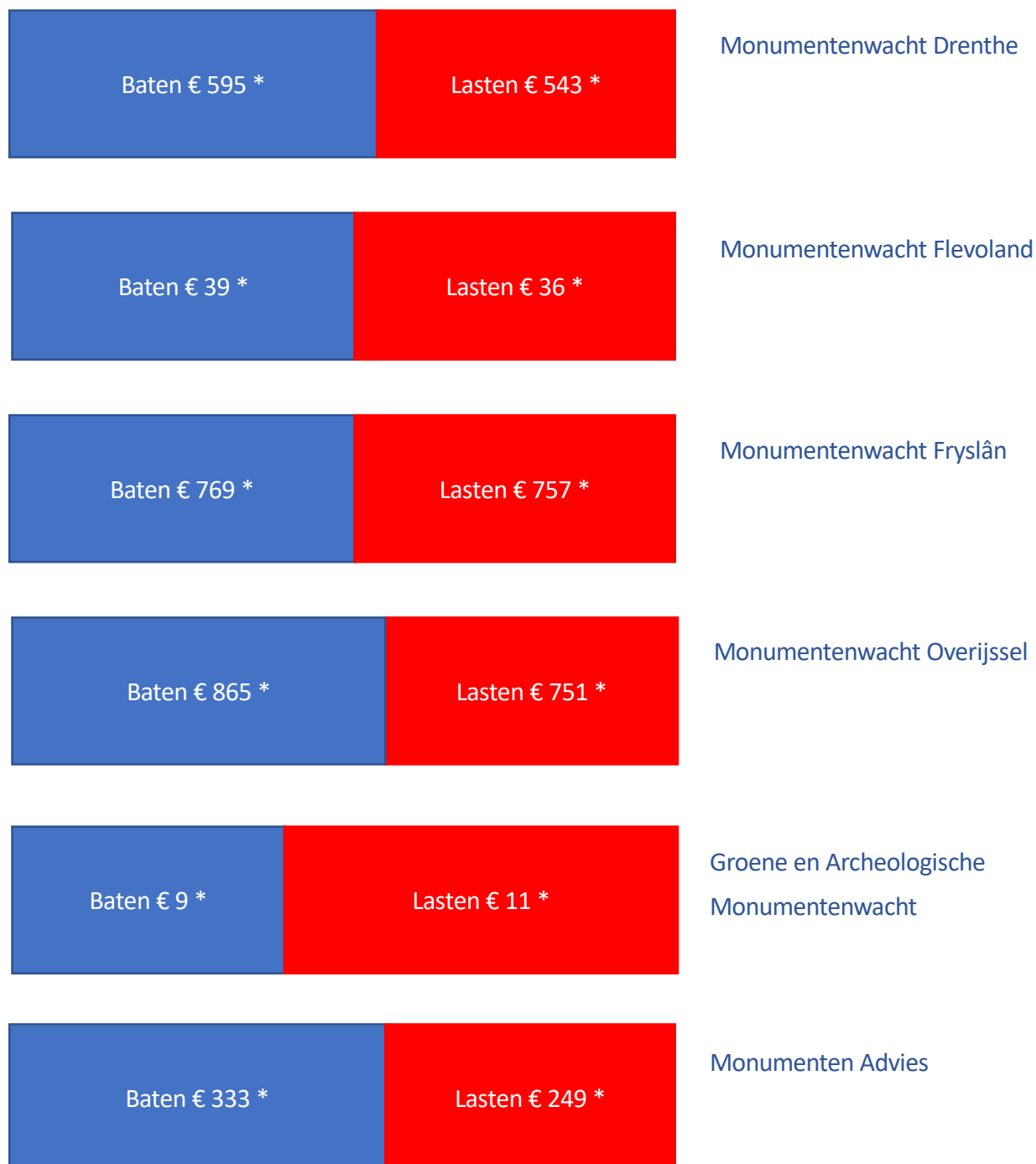
In Overijssel is de druk op de formatie zichtbaar: de inspectiefrequentie loopt op, terwijl het ervaren team met continue kwaliteit (en declarabiliteit) inspecteert. In Overijssel is uitbreiding in de formatie dan ook noodzakelijk en met de positieve resultaten is de financiële ruimte er ook om nieuwe instroom te begeleiden en op te leiden. Meer informatie is terug te vinden in de factsheets per provinciale Monumentenwacht, in het jaarverslag 2024.

- Aanvullende dienstverlening: specialismen, projecten en adviesdiensten

Voor onze aanvullende dienstverlening geldt: pas wanneer er voldoende omzet wordt gedraaid, gaat dit opwegen tegen de doorberekende lasten op basis van een verdeelsleutel van directe uren. En die balans is dit jaar gevonden: ruim 30% meer SIM subsidie aanvragen (groen en rood) dan in de begroting opgenomen, diverse begeleidingsopdrachten, duurzaamheidsadviezen en bouwhistorische verkenningen maken dat Monumentenadvies dit jaar een ruim positief resultaat heeft gedraaid. Ondanks dat er nog veel ontwikkeld moet worden in dit groeiende team.

NB. Daar waar groene en archeologische inspecties buiten onze provincies worden uitgevoerd, landt dit in de Stichting Groene en Archeologische Monumentenwacht.

* in duizend tallen

Bestemming van het resultaat

Vanwege teruglopende resultaten was er in de afgelopen jaren geen ruimte om de reserves conform beleidsplan op te bouwen en in te zetten. Nu de resultaten weer positief zijn, kan ook het weerstandsvermogen verder worden opgebouwd en geïnvesteerd in ontwikkeling van de organisatie.

Algemene of continuïteitsreserves

Tijdens de vaststelling van de begroting 2025 is een overzicht van de vermogenspositie opgenomen. Hierin is gesteld dat de continuïteitsreserves zijn bepaald op 25% van de totale lasten (zijnde een kwartaal vooruit).

Het grootste deel van het positieve resultaat in 2024 wordt toegevoegd aan de algemene of continuïteitsreserves. Waarmee deze reserves (cumulatief) groeien van 13% naar 19% van de jaarlijkse uitgaven.

NB. Volgens de richtlijnen voor financieel beheer goede doelen mag de continuïteitsreserves niet meer zijn dan 150% van de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie.

Bestemmingsreserves

Onder de bestemmingsreserves vinden een aantal mutaties plaats:

- De personeelsreserves worden opgebouwd in de moederorganisatie: het personeel is tenslotte in dienst van stichting Monumentenwacht de vier provinciën F D F O. Deze opgebouwde reserves zijn dan ook toegevoegd aan de bestemmingsreserve personeel van de risicodragende (werk-/)moederorganisatie.
- In 2025 en 2026 zullen een aantal wijzigingen worden doorgevoerd in ons ICT-systeem om digitaal werken te bevorderen. Respectievelijk € 40.000,- is toegevoegd aan de reserve digitale monitoring en inspectie. Daarbij gaan wij in Drenthe specifiek de monitoringapp doorontwikkelen om vanaf kaart ter plaatse data invoeren mogelijk te maken. In Flevoland en Fryslân is deze manier van werken door de provincie ontwikkeld.
- Vanaf 2025 zullen alle monumentenwachters worden opgeleid om ook met drones te kunnen inspecteren. Voor deze bestemmingsreserve is geen mutatie opgenomen in 2024, maar wel wordt onttrekking verwacht in 2025.
- In het meerjarenbeleidsplan zijn een aantal speerpunten opgenomen, waaronder: proactief kennisdelen, instroom van een nieuwe generatie monumentenzorgers bevorderen en onze voetafdruk verkleinen. In Drenthe is dan ook een bedrag in deze bestemmingsreserve gezet om zowel kennisbijeenkomsten in kader van het jubileum te organiseren in 2025 en om een (junior) talentplek binnen de formatie op te nemen.

In het [bestemmingsfonds](#) vinden geen mutaties plaats over 2024.

Voortgang speerpunten meerjarenbeleidsplan

Beleidsplan 2022 – 2026, Monumentenwacht de vier provinciën F D F O ‘de kracht van de wacht: samen sterk!’

Zichtbaarheid van de Monumentenwacht

Relaties consequent onderhouden: sinds de afgelopen verkiezingen zoeken we steeds vaker samen met andere erfgoedorganisaties in de provincies het (kennismakings)gesprek op met GS, waarbij we actief gezamenlijk het belang van erfgoed op de agenda zien te krijgen en te houden. Dit gebeurt eveneens binnen het landelijk erfgoedveld en richting de landelijke politiek en ministeries / uitvoeringsdiensten.

Actief informeren: ook in 2024 gingen weer periodiek digitale nieuwsbrieven uit naar abonnees en geïnteresseerden in het erfgoed in Drenthe, Flevoland, Fryslân en Overijssel. **De oplage van deze nieuwsbrieven is in totaal ruim 3.350.** Ook zijn we actief op de sociale media en hebben we per dit jaar ook meer actief eigenaren benaderd met persoonlijke mailing. Eigenaren waarmee we moeilijk contact kunnen leggen schrijven we aan met een brief-op-de-mat. Op verzoek verzorgden we inhoudelijke kennissessie bij diverse bijeenkomsten in de regio.

Optimaal voeling houden met de behoefte: Er wordt meer en meer ingezet op (proactief) persoonlijk contact met onze abonnees: zo is in de zomer een tevredenheidsenquête uitgestuurd naar onze abonnees. Ruim 15% van de aangeschreven abonnees heeft onze enquête ingevuld. Onder de respondenten is circa 70% al meer dan vijf jaar lid van de Monumentenwacht. Een kleine 10% was in het afgelopen jaar abonnee geworden. De categorieën monumenten waarmee de respondenten lid zijn van de Monumentenwacht zijn een goede afspiegeling van ons abonneebestand. De meeste respondenten hebben in de afgelopen twee jaar nog contact gehad met de Monumentenwacht en de helft wil ook graag dat dit minimaal eens in de twee jaar blijft gebeuren. Opvallend is dat meerdere respondenten vragen om regelmatige nieuwsbrieven, hulp bij het aanvragen van subsidies, het opstellen van duurzaamheidsadviezen, ondersteuning bij het onderhouden van groen erfgoed, toezicht op het uit te voeren werk, uitvoeren van eindinspecties, opstellen van meerjarenonderhoudsplannen en het verstrekken van een overzicht met deskundige aannemers in de regio. Gemiddeld wordt onze dienstverlening met ruim vier sterren (uit vijf) beoordeeld.

Dienstverlening verbreden en verdiepen

Eigenarenloket / servicedesk inrichten: In het team zijn afspraken gemaakt over opvolgtijden bij terugbelverzoeken en de wijze van vastleggen van handelingen (wanneer is er teruggebeld en wat is er als antwoord gegeven). Om te zien of onze software hierin het proces nog kan verbeteren, is een effectief CRM-systeem onderdeel van het strategisch digitaliseringsplan. De uitvoering van dit plan volgt in 2025.

Verbinden van de specialisten binnen de vier provinciën: Er is een heldere overlegstructuur ingericht met vaste agendapunten, zowel plenair als voor de verschillende teams (per provinciale Monumentenwacht, team Monumentenadvies en voor de bureaucollega's). Ook hebben de teamleiders in 2024 gezamenlijk een training gevolgd om hen meer handvatten te geven hun rol uit te voeren en samen te werken.

Heldere gelaagdheid van (aanvullende) dienstverlening en producten inzichtelijk maken: Onze 'waaier' aan diensten wordt per 2023 eenduidig gepubliceerd op onze websites. Ook wordt middels onze jaarverslagen extern duidelijk gemaakt hoe wij met onze totale dienstverlening binnen de breedte van onze maatschappelijke doelstelling omgaan. Nu is het kwestie van herhalen, zowel intern als extern.

Data-analyses en verbinding met beleid

Resultaten van de monitoring inzetten: De data uit de monitoring en kennis van de Monumentenwacht wordt als waardevolle input gezien voor beleidsontwikkeling. Zo heeft de Monumentenwacht landelijke gesprekken gevoerd, mede voor inbreng in het onderzoek naar de restauratiebehoefte door Hylkema. Ook provinciaal staat de monitoring niet stil: in Flevoland startte de archeologische monitoring, in Fryslân hebben we met de provincie de monitoring-app doorontwikkeld en zijn de monumenten nu op kaart zichtbaar en in Overijssel hebben we geparticipeerd in het onderzoek naar een effectieve en inhoudelijke sterke wijze van monitoren.

Data analyseren, trends signaleren en jaarlijks delen: In ons jaarverslag houden we sinds 2022 bij wat de resultaten zijn van onze Monumentenwachten. Ook houden we intern twee maandelijks onze financiële voortgang bij en rapporteren we viermaandelijks over de inhoudelijke resultaten en voortgang ten behoeve van de speerpunten uit ons meerjarenbeleidsplan.

Kennis (data) gebruiken om de positie van de Monumentenwacht te versterken: Al ruim vijftig jaar lang weet de Monumentenwacht alles van de staat van ons erfgoed en de behoeften van de erfgoedeigenaren. Deze data zetten wij, gezamenlijk vanuit MonumentenwachtNL, onder andere in bij aanbestedingen van het NRF en om eigenaren aan te schrijven over verduurzaming met een tijdschrift van RCE cadeau.

Optimaliseren interne processen

ICT doorontwikkelen en innoveren: In 2024 is het strategisch digitaliseringsplan aangescherpt en is, samen met Monumentenwacht Utrecht, contact gezocht met een extern ICT adviseur om een plan van aanpak uit te werken voor het optimaliseren van onze werkenprocessen.

Interne processen, werkafspraken, secundaire voorwaarden gelijk trekken en actualiseren: Sinds wij met een bedrijfsopleidingsplan zijn gaan werken, organiseren we vaker in-company (plenair) kennissessies die niet alleen inhoudelijk interessant zijn, maar ook de onderlinge band versterken en het mogelijk maken om informeel aan eenduidigheid van advisering en kwaliteit te spreken.

Ruimte bieden aan onze mensen om kennis te delen onderling en kennis op te doen: De organisatie is volop in ontwikkeling: collega's specialiseren zich, springen in bij andere provincies, draaien mee in aanvullende dienstverlening en volgen opleidingen.

Toekomstgericht beleid

Evaluatie meerjarenbeleidsplan 2022 – 2026: Analyse van de doelmatigheid en de effectiviteit van het gevoerde beleid

- Zichtbaarheid van de Monumentenwacht

Zichtbaarheid en naamsbekendheid is een van onze beleidsspeerpunten: met als doel onze positie in het (erfgoed)veld te consolideren en versterken. Bij de tussentijdse evaluatie hebben we gesproken of we onze doelgroepen voldoende bereiken en waar we de komende periode de focus op leggen. Geconcludeerd kan worden dat het uitvoeren van ons strategisch communicatieplan met haalbare communicatieactiviteiten (zonder daarin te grote druk op de organisatie te leggen), in stappen wordt gewerkt aan het vergroten van onze naamsbekendheid.

- Dienstverlening verbreden en verdiepen

Ons tweede beleidsspeerpunt is het verbreden en verdiepen van onze dienstverlening: met als doel de ‘vaste partner’ te zijn van de erfgoedeigenaar, maar ook om meer duidelijkheid aan te brengen waar onze gesubsidieerde taken ophouden en onze aanvullende dienstverlening start, waarbij ontzorging van de erfgoedeigenaar binnen onze maatschappelijke doelstelling altijd voorop staat. Tijdens de evaluatie is besproken dat het voor eigenaren steeds duidelijker wordt voor welke diensten zij bij ons terecht kunnen. Waarbij geconcludeerd mag worden dat monitoring, inspecties, het stimuleren van onderhoud en ondersteunen van eigenaren elkaar versterkt.

- Data-analyses en verbinding met beleid

Data-analyses willen we inzetten voor ontwikkeling (en beïnvloeding) van in- en extern beleid, passend bij de ‘echte’ behoefte van de erfgoedeigenaar. De factsheets in de jaarverslagen zijn een goed begin de impact van de Monumentenwacht te kunnen duiden. Dit kan bijvoorbeeld ook gebruikt worden in aanbestedingen, maar zolang dit nog veel vraagt van degenen die de data moeten analyseren (handmatig de juiste Excel-lijsten opstellen en tellen), is dit nog onvoldoende efficiënt (en dus effectief). Vanaf 2025 zal een nieuw CRM-systeem worden ingericht waardoor het verkrijgen, koppelen en analyseren van data gemakkelijker zou moeten gaan.

- Optimaliseren interne processen

De noodzaak voor het optimaliseren van de interne processen komt grotendeels voort uit de doorgevoerde fusie: waarin twee verschillende organisaties, in cultuur, maar ook in bedrijfsvoering, zijn samengekomen. Bij de tussentijdse evaluatie van het meerjarenbeleidsplan is besproken dat een groot deel van de interne processen, bijvoorbeeld op het gebied van financieel beheer, niet alleen zijn samengevoegd en op elkaar afgestemd, maar nu duidelijk een geheel zijn geworden. Ditzelfde wordt gezien op het gebied van personeelsbeleid. Echter, op het gebied van CRM en ICT zijn nog stappen te zetten. Daarvoor is dan ook het strategisch digitaliseringsplan geschreven met aansluitende een plan van aanpak. Op moment van schrijven zijn we bezig met de beoordeling van offertes om ook op het gebied van digitalisering verbeteringen te kunnen doorvoeren.

Erfgoedveld

Erfgoedeigenaren / -beheerders

Zoeken brede ondersteuning op het gebied van duurzame instandhouding van hun monument en nemen betaalde (al dan niet gesubsidieerde) dienstverlening af

Provincies

Subsidieverstrekker: korting op de tarieven voor abonnees

Gemeenten

Bevoegd gezag en samenwerkingspartner richting eigenaren

Monumentenwacht NL

Koepelvereniging provinciale Monumentenwachten

Erfgoedorganisaties

Zowel op het gebied van (professioneel) beheer als belangenbehartiging

Opleidingen

MBO's, HBO's, universitair, NCE, NRC, Erfgoedacademie

Certificering

ERM, SCR K+K

Planvorming

Advies- en architectenbureaus

Uitvoering

Aannemers

Monumentenwacht de vier provinciën Drenthe, Flevoland, Fryslân en Overijssel

Rijksoverheid

Kennispartner en budgetten voor instandhouding en verduurzaming van erfgoed

Restauratiefonds

Financieren van instandhouding en verduurzaming

Analyse kansen en risico's

Effecten op komende jaren

Sinds 2023 werken we met een nauwkeurige raming onder elke entiteit. Op deze wijze is goed aan de voorkant uit te leggen wat wordt verwacht en kan tevens duidelijk worden gemonitord wat is bereikt.

Dit biedt ruimte om versneld processen te optimaliseren en ook het denken over inzet te versterken.

- Signalering kansen

1. Collega's zijn steeds flexibeler inzetbaar in onze organisatie: op diverse specialismen, over de provinciegrenzen heen, of in aanvullende dienstverlening. Niet iedereen hoeft dit, maar het is fijn te merken dat de onderlinge band goed is, dat gevoeld wordt dat provincies met eigen vestigingen duidelijk onderdeel zijn van onze totale organisatie en we elkaar kunnen versterken (en verantwoordelijkheid voor nemen);
2. de vraag om de deskundigheid van de Monumentenwacht en Monumentenadvies blijft onverminderd groot;
3. door verfijnder te ramen, te analyseren en te sturen kan sneller worden ingegrepen, bijvoorbeeld door in te zetten op hogere declarabiliteit, advieswerk met meer marge, verduidelijking van waar de toegekende subsidies impact maakt en eventueel een (tussentijdse) (onderbouwde) tariefaanpassingen.

- Analyse van risico's

1. Ruimte in de formatie blijft een zorg, zowel binnen de reguliere Monumentenwacht als Monumentenadvies;
2. declarabiliteit in het algemeen is een aandachtspunt;
3. verlofopbouw (en op tijd opnemen) is iets om in de gaten te blijven houden, zeker als dit leidt tot verminderde omzet in de vakantieperiodes (inkomstenderving); dit geldt zowel voor regulier verlof (opsparen) als extra bijgekocht verlof uit Cao- afspraken;
4. het aantal abonnees in Flevoland neemt (iets) af, de inspectiefrequentie in Overijssel neemt toe en de gemiddelde tijdsbesteding in Fryslân neemt eveneens af. Zichtbaarheid, bereikbaarheid en planning blijven dan ook aandachtspunten voor de komende jaren

- 2025 en verder

Nu er balans is tussen verwachtingen (begroting en ramingen per entiteit) en realiteit, en dit ook uitlegbaar is richting de teams en eventueel extern, kan er worden gebouwd aan de organisatie: uitbreiden van de bredere dienstverlening en ontzorging van monumenteigenaren, verder verdiepen van expertise, hogere inspectiefrequentie (beter plannen en minder achterstand) en groei aan abonnees.

Governance

De Stichting Monumentenwacht de vier provinciën F D F O kent het **Raad van Toezicht** –model.

De Raad van Toezicht kent als taak het toezicht houden op het beleid van de directeur-bestuurder en op de algemene gang van zaken in de stichting. Daarbij richt de Raad van Toezicht zich bij vervullen van zijn taak op het belang van de stichting en weegt daarbij de belangen af van de bij de stichting betrokkenen. De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het eigen functioneren en oefent zijn taken uit met inachtneming van de Governance Code Cultuur. De taken en werkwijze zijn nader omschrijven in het reglement Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht bestaat uit, zoals statutair vastgelegd, een door de Raad van Toezicht vast te stellen aantal van ten minste vijf en ten hoogste negen natuurlijke personen. Deze leden worden benoemd op basis van een profiel en tenminste aantoonbare binding en affiniteit met erfgoed in de provincies, waarvan tenminste: een lid met de provincie Flevoland, een lid met de provincie Drenthe, een lid met de provincie Fryslân en een lid met de provincie Overijssel.

De leden van de Raad van Toezicht wijzen uit hun midden een voorzitter en vicevoorzitter aan.

Een lid van de Raad van Toezicht wordt benoemd voor een periode van ten hoogste vier jaar. Een volgens het rooster aftredend lid is meteen herbenoembaar, maar slechts voor een maal.

De gewenste deskundigheid en achtergrond van de individuele leden van de Raad van Toezicht zijn:

- Kennis en ervaring op cultureel, sociaal, financieel, maatschappelijk en/of marketing gebied.
- Ervaring in (het houden van toezicht op) een soortgelijke stichting.
- Ervaring op het gebied van cultural governance.
- Ervaring met organisatieprocessen.
- Kennis van, ervaring en affiniteit met de doelstelling van de stichting.
- In staat zijn, ook qua beschikbare tijd, het beleid van de directeur-bestuurder en de algemene gang van zaken binnen de stichting tijdig en op adequate wijze te controleren en te stimuleren en de directeur-bestuurder in de voorbereiding en uitvoering van het beleid met advies bij te staan.
- In staat zijn om ten opzichte van de andere leden van de Raad van Toezicht en de directeur-bestuurder onafhankelijk en kritisch te opereren en om bij ontstentenis van de directeur-bestuurder maatregelen te nemen om in de leiding van de stichting te voorzien.
- De bereidheid om zitting te nemen in commissies binnen de Raad van Toezicht van de stichting.
- De bereidheid om een introductie-, opleidings- of trainingsprogramma te volgen.
- De bereidheid om in te stemmen met het reglement Raad van Toezicht.
- Geen tegenstrijdige belang hebben op het moment van benoeming en indien dit zich later voordoet, hier adequaat mee te kunnen omgaan.
- Bereid en in staat zijn om te kunnen fungeren als voorzitter of als plaatsvervangend voorzitter van de Raad van Toezicht.
- Werkzaam kunnen zijn binnen teamverband.
- Passen binnen de samenstelling van de Raad van Toezicht op het moment van benoeming.

Aanvullende kwaliteiten waarover de voorzitter van de Raad van Toezicht dient te beschikken c.q. criteria waaraan hij/zij moet voldoen:

- Bij voorkeur concrete ervaring in de rol van voorzitter van een Raad van Toezicht.
- Beschikt over bestuurlijke en politieke contacten.
- Teamvorming bevorderend.
- In staat zijn om richting en sturing te geven aan de groep.
- Conflict oplossend, gedreven en stressbestendig.
- Goed gevoel voor bestuurlijke verhoudingen.
- Procedure gevoelig: weten wanneer welke procedure gevolgd moet worden, actief op de hoogte zijn van de belangrijkste spelregels.

Het **bestuur** van Stichting Monumentenwacht de vier provinciën F D F O bestaat uit de directeur-bestuurder.

De directeur-bestuurder wordt benoemd door de Raad van Toezicht en oefent zijn of haar taken uit met inachtneming van de Governance Code Cultuur. De taken en werkwijze van de directeur-bestuurder zijn nader omschreven in een directiereglement.

De directeur-bestuurder is belast met het besturen van de stichting, zoals omschreven in een door de Raad van Toezicht goedgekeurd beleidsplan, en is verantwoordelijk voor de realisatie van de doelstellingen van de stichting, de strategie, het beleid en de daaruit voortvloeiende resultatenontwikkeling.

De directeur-bestuurder legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht en verschaft hiertoe de benodigde informatie.

De directeur-bestuurder richt zich bij vervulling van haar taak naar het belang van de stichting en weegt daarbij de belangen af van de bij de stichting betrokkenen. De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor de naleving van wet- en regelgeving.

Verslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van Stichting Monumentenwacht de vier provinciën F D F O heeft in 2024 vijf keer vergaderd.

Daarnaast is de Raad van Toezicht een keer extra bij elkaar gekomen voor de tussentijdse evaluatie van het meerjarenbeleidsplan. Onderwerpen en besluiten vanuit de toezichthoudende taken betroffen:

- rooster van aftreden en benoeming waarbij werd nagedacht over continuïteit en tegelijkertijd versterking binnen de Raad van Toezicht,
- accountantsbeoordeling,
- voortgang en tussentijdse evaluatie lopend meerjarenbeleidsplan 2022 – 2026,
- jaarverslag en jaarrekening 2023, inclusief de beoordelingsverklaring door externe accountant,
- kennisnemen van voortgang 2024,
- begroting 2025,
- jaarplannen voor uitvoeringsjaar 2025 per entiteit.

Ook is de remuneratie- en benoemingscommissie in 2024 eenmalig samengekomen en heeft de financiële auditcommissie zes keer een overleg gevoerd.

De remuneratie- en benoemingscommissie heeft als doel: het adviseren van de Raad van Toezicht bij het werven, selecteren, benoemen en beoordelen van de eigen leden en de directeur-bestuurder.

De financiële auditcommissie heeft als doel: voorwerk te doen voor het beoordelen van de financiële verslaglegging en risico's op het gebied van financiën en interne beheersing, als ook de advisering aan de Raad van Toezicht bij werving van de accountant.

Deze commissies hebben in 2024 hun rol onder andere ingevuld door:

- een voortgangsgesprek te voeren met de directeur-bestuurder en de uren, verlofopbouw en declaraties van bestuurder te beoordelen en goed te keuren,
- de vergaderingen van de Raad van Toezicht, over onder andere de jaarrekening, begroting en de (financiële) voortgangsrapportages, voor te bereiden met de directeur-bestuurder, administrateur en (waar wenselijk) met de externe accountant,
- twee nieuwe leden voor de Raad van Toezicht te werven en selecteren, waarmee continuïteit in de raad wordt geborgd.

Op deze wijze vult de Raad van Toezicht haar rol als inhoudelijk klankbord voor de directeur-bestuurder efficiënt en passend in: nabij en toch op afstand.

Naam Nevenfuncties	Functie	Commissie	Provincie	Begin	Her- benoeming	Eind / afgetreden
De heer J.B.A. Lettink • Voormalig lid raad van bestuur Zorgpartners Friesland • Bestuurslid Stichting Nassau en Friesland	voorzitter	Remuneratie- en benoemings- commissie	Fryslân	01-01-2018	01-01-2022	01-01-2026
De heer J. Drogts • Voorzitter Stichting Stefanuskerk Beilen • Voorzitter Vereniging van Eigenaren Donau • Directeur-eigenaar LindHorst huisvestingsadviseurs	vice- voorzitter	Remuneratie- en benoemings- commissie	Drenthe	01-01-2020	01-01-2024	01-01-2028
Mevrouw H. Boesjes-Beljon • Senior adviseur representatie en externe relaties Wetterskip Fryslân • Erelid SKS Sintrale Kommisje Skutsjessilen • Bestuurslid Stichting Zeesleepboot Holland • Bestuurslid Museum Hindeloopen • Voorzitter bestuur Stichting Stinze Stiens			Fryslân	06-04-2020	n.v.t.	17-04-2024
De heer J. van Zanden • Voormalig accountant • Eigenaar/adviseur De Arena Bedrijfsadvies • Voorzitter Stichting IJswegencentrale Skarsterlân • Penningmeester Stichting It Sil Heve • Penningmeester Coöperatie Appelscha Regio 3.0 • Voorzitter Koninklijke IJsvereniging Thialf • Lid Raad van Toezicht Therapeuticum Joure B.V. • Lid raad van commissarissen Thialf B.V. • Lid raad van commissarissen Thialf O.G. B.V.		Financiële auditcommissie	Fryslân	06-04-2020	06-04-2024	06-04-2028
De heer M.R. te Nuijl • Rentmeester			Overijssel	01-01-2019	01-01-2023	12-06-2024
Mevrouw M.J.H. Rijs • Voormalig MT-lid Flevolandschap (Hoofd Beleid Kwaliteit Ontwikkeling, tevens plaatsvervangend directeur) • Algemeen bestuurslid van Waterschap Zuiderzeeland (geborde natuurterreinen) • Bestuurslid Stichting Erfgoed Advies Flevoland • Bestuurslid Genootschap Flevo		Financiële auditcommissie	Flevoland	01-01-2020	01-01-2024	01-01-2028

Naam Nevenfuncties	Functie	Commissie	Provincie	Begin	Her- benoeming	Eind / afgetreden
De heer A. Vissinga - Coördinator Erfgoed Provincie Utrecht, per januari 2025 - Lid Knollenkamp Vierhouten - Bestuurssecretaris Stichting Kunst en Cultuur Stedelijk Museum Kampen - Programmateamleider Erfgoed Stichting Het Oversticht, tot januari 2025			Overijssel	12-06-2024	12-06-2028	12-06-2032
Mevrouw H.K. van Limburg Stirum - von Gerhardt - directeur Stichting Huis Bergh, tot maart 2025 - Projectmanager Stichting Stallen, Koetshuizen en Garages - Lid Raad van Advies Kasteel Heeswijk, tot juli 2024 - Redacteur magazine Het Buiten, tot januari 2025			Overijssel	12-06-2024	12-06-2028	12-06-2032

Een lid van de Raad van Toezicht wordt benoemd voor een periode van ten hoogste vier jaar.
Een lid treedt af volgens een door de Raad van Toezicht opgesteld rooster.
Een, volgens het rooster, aftredend lid is terstond herbenoembaar, doch slechts een maal.

Beloningsbeleid

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen een reis- en vacatievergoeding conform de richtlijnen voor provinciale commissieleden.

Voor de directeur-bestuurder, evenals voor de medewerkers, geldt de CAO voor provinciale ambtenaren.

Benoeming bestuurder

De Raad van Toezicht benoemt de directeur-bestuurder, waarbij, statutair vastgelegd, het streven is deze benoeming te doen voor onbepaalde tijd.

Directeur-bestuurder Nevenfuncties	benoeming	per	tot
Mevrouw E.A. van Duin	bepaalde tijd	01-10-2021	01-01-2022
	onbepaalde tijd	01-01-2022	
• Voorzitter bestuur bij de Federatie Instandhouding Monumenten, • Lid van de Verenigingsraad, en in deze de benoemingscommissie, van Hendrick de Keyser Monumenten, • Lid van de auditcommissie Kennis + Kunde bij Stichting Certificering Restauratie, • Lid van de Raad van Advies Kazemattenmuseum Kornwerderzand, • Docent post-hbo cursus Transformeren en Herbestemmen Hogeschool Arnhem en Nijmegen.			

Integriteit en transparantie

Integriteit en transparantie staat bij Stichting Monumentenwacht de vier provinciën

F D F O hoog in het vaandel: zodoende zijn wij altijd alert op belangenverstrengeling of tegenstrijdige belangen. Denk hierbij aan betrokkenheid bij concurrerende activiteiten of conflicterende politieke belangen. Deze zijn in 2024 niet aan de orde.

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2024

Balans per 31 december 2024 'na resultaatbestemming'

	31-12-2024	31-12-2023
ACTIVA		
VASTE ACTIVA		
materiele vaste activa	€ 213.875	€ 250.054
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen en overlopende activa	€ 291.935	€ 343.307
Liquide middelen	€ 900.032	€ 569.597
	€ 1.191.967	€ 912.904
TOTAAL ACTIVA	€ 1.405.842	€ 1.162.958

TOELICHTING

PASSIVA		
GROEPSVERMOGEN		
Algemene reserves	€ 454.039	€ 291.609
Bestemmingsreserves	€ 436.568	€ 341.703
Bestemmingsfonds	€ 177.246	€ 177.246
	€ 1.067.853	€ 810.558
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Belastingen en premies	€ 165.280	€ 184.367
Overige kortlopende schulden	€ 172.709	€ 168.033
	€ 337.989	€ 352.400
TOTAAL PASSIVA	€ 1.405.842	€ 1.162.958

* Referentie: zie tabblad waarderingsgrondslagen voor onderbouwing en toelichting op de opbouw van de jaarrekening.

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2024

Staat van baten en lasten over 2024

	werkelijk 2024	begroot 2024	werkelijk 2023	TOELICHTING
BATEN				
Omzet Monumentenwacht	€ 1.253.569	€ 1.394.000	€ 1.117.880	* Zijnde: abonnementen en inspectievergoedingen (tegen gesubsidieerd tarief).
Subsidiebaten	€ 1.038.501	€ 1.003.000	€ 984.368	
Omzet aanvullende dienstverlening en projecten	€ 334.854	€ 328.000	€ 112.415	* Aanvullende dienstverlening binnen doelstelling (tegen ongesubsidieerd tarief)
Directe inkopen	€ -11.809	€ -	€ -10.544	
	€ 2.615.116	€ 2.725.000	€ 2.204.119	
LASTEN				
Fte's	23,64	25,75	22,7	* Besteed aan de doelstelling.
Personeel	€ 1.923.356	€ 2.179.000	€ 1.762.028	
Vervoer	€ 113.022	€ 155.000	€ 115.046	
Huisvesting	€ 69.884	€ 88.000	€ 77.665	
Materiaal / Materieel (/ apparatuur en systemen)	€ 86.940	€ 89.500	€ 82.140	
Overige organisatiekosten	€ 114.399	€ 113.750	€ 86.335	
Afschrijvingen	€ 46.701	€ 58.000	€ 58.620	
Incidentele lasten (in 2023: jubileum) / onvoorzien	€ 41	€ 25.000	€ 21.016	
	€ 2.354.343	€ 2.708.250	€ 2.202.849	
FINANCIELE BATEN EN LASTEN				
Rentebaten en lasten	€ 8.105	€ -	€ 2.818	
Vennootschapsbelasting	€ -11.583	€ -	€ -759	
	€ 257.295	€ 16.750	€ 3.328	
VOORLOPIGE RESULTAATBESTEMMING				
Reservevorming				* Voor specificatie resultaatbestemming zie tabblad toelichting balans passiva, resultaatbestemming per 31 december 2024 en bestuursverslag.
Algemene reserve	€ 202.295			
Bestemmingsreserves				
Personeel	€ 15.000			
Digitalisering	€ 40.000			
Innoveren en veilig werken	€ -			
MVO doelstellingen	€ -			
Fondsvorming				* Middelen verkregen door derden voor aangegeven specifieke bestemming.
Bestemmingsfondsen				
n.v.t.	€ -			

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2024

Kasstroomoverzicht over 2024

	2024
OPERATIONELE ACTIVITEITEN	
Resultaat	€ 257.295
Afschrijvingen materiele vaste activa	€ 46.701
Cashflow	€ 303.996
<i>veranderingen in werkkapitaal:</i>	
Mutatie vorderingen	€ 51.372
Mutatie belastingen	€ -19.087
Mutatie kortlopende schulden	€ 4.676
Verandering werkkapitaal	€ 36.961
KASSTROOM UIT OPERATIONALE ACTIVITEITEN	€ 340.957
Investeringsactiviteiten	€ 10.522
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN ACTIVA	€ 10.522
NETTO KASSTROOM = MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN	€ 330.435
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN	€ 330.435

Waarderingsgrondslagen

Deze jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn Jaarverslaggeving C1 Kleine organisaties zonder winststreven. Tenzij anders vermeld zijn deze waarderingsgrondslagen ook van toepassing op de enkelvoudige rekening en op de rekeningen van de groepsstichtingen. De jaarrekening is opgesteld in euro's. De vergelijkende cijfers zijn waar nodig aangepast voor vergelijkingsdoeleinden. Diverse totaalstellingen bevatten afrondingsverschillen, deze zijn niet gecorrigeerd daar zij het beeld van de jaarrekening niet veranderen.

Statutaire doelstelling

Het faciliteren en ondersteunen van activiteiten ten aanzien van het voorkomen van het verval van gebouwde, groene en archeologische monumenten door het nemen en bevorderen van preventieve maatregelen gericht op duurzame instandhouding van deze monumenten, onder meer door:

- het doen uitvoeren van regelmatige inspecties van een zo groot mogelijk aantal monumenten en het eventueel verrichten van kleine herstelwerkzaamheden,
- het periodiek doen monitoren van de staat van onderhoud van zoveel mogelijk monumenten,
- het onafhankelijk doen adviseren van eigenaren, gebruikers en beheerders van monumenten, onder andere op het gebied van nieuwe (innovatieve) ontwikkelingen,
- het gevraagd en ongevraagd uitbrengen van adviezen van algemene aard aan het provinciaal bestuur en aan derden, alsmede leveren van bijdragen aan de voorbereiding en uitvoering van het provinciaal monumentenbeleid in de regio's Flevoland, Drenthe, Fryslân en Overijssel,
- het voorzorgen van publiciteit en 'public relations' met betrekking tot de Monumentenwachten in de hiervoor genoemde provincies.

Grondslagen voor consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening van Stichting Monumentenwacht de vier provincien F D F O bestaat uit de enkelvoudige jaarrekeningen van Stichting Monumentenwacht de vier provincien F D F O, Stichting Monumentenwacht Drenthe, Stichting Monumentenwacht Flevoland, Stichting Monumentenwacht Fryslan, Stichting Monumentenwacht Overijssel, Stichting Groene en Archeologische Monumenten en Monumentenadvies Oost B.V. Intercompany transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen de onderlinge rechtspersonen zijn geëlimineerd.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingprijs, lineair, rekening houdend met een eventuele residuwaarde.

Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Inventaris 10%-20%
- Vervoermiddelen 10%
- Bedrijfsmiddelen 10%-25%

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie.

Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Onder liquide middelen worden verstaan de tegoeden op bankrekeningen.

Liquide middelen die (naar verwachting) langer dan twaalf maanden niet ter beschikking staan van de stichting, worden als financiële vaste activa gerubriceerd.

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Algemene grondslagen

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de staat van baten en lasten opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Waarderingsgrondslagen

Grondslagen voor schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Opbrengsten van diensten worden opgenomen in het jaar waarin de diensten zijn verricht.

De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Winsten worden slechts opgenomen voor zover deze op balansdatum zijn gerealiseerd.

Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voor het in het boekjaar eventueel niet bestede deel van de subsidie worden bestemmingsfondsen gevormd.

Subsidies worden ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen.

Voor het in het boekjaar eventueel niet bestede geoormerkte deel van de subsidie worden bestemmingsfondsen gevormd.

De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

(Voorzienbare) verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen, indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover de werknemers, respectievelijk de belastingautoriteit.

De stichting neemt een verplichting op als de stichting zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden om een ontslag- of transitievergoeding te betalen.

Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie neemt de stichting de kosten van een ontslag- of transitievergoeding op in een voorziening reorganisatiekosten.

De pensioenregeling wordt verwerkt volgens de verplichtingenbenadering.

De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

Deelnemingen waarop invloed van betekenis wordt uitgeoefend worden gewaardeerd tegen netto-vermogenswaarde.

In de staat van baten en lasten wordt het aandeel van het resultaat van de deelnemingen opgenomen.

Rente wordt toegerekend aan de opeenvolgende verslagperioden naar rato van de resterende hoofdsom.

Periodieke rentelasten en soortgelijke lasten komen ten laste van het jaar waarover zij verschuldigd worden.

Bestemmingsreserve

De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

Overige reserves

Overige reserves betreffen reservemiddelen die resteren na de eerder genoemde bestedingen.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen betreffen middelen die zijn verkregen met een door derden aangegeven specifieke bestemming.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen. Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2024

Overige toelichting

Wet Normering Topinkomens

Per 2023 is de WNT niet meer van toepassing op Stichting Monumentenwacht De Vier Provinciën F D F O. Ook in boekjaar 2024 bedraagt de overheidssubsidie weliswaar > € 500.000, maar deze subsidie vormt minder dan 50% van de totale inkomsten in boekjaar 2024. Op basis van de huidige regelgeving vervalt daarmee de WNT-verantwoordingsplicht.

Als maatschappelijk organisatie willen we toch graag zo transparant mogelijk in ons beloningsbeleid en zijn de gegevens aangaande de bezoldiging van de directeur-bestuurder en de kaders voor de vergoedingen voor de raad van toezicht opgenomen in het bestuursverslag 2024.

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2024

Toelichting op de balans per 31 december 2024

	Inventaris	Automatisering	Materiaal	Vervoer	Cumulatief	TOELICHTING

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Aanschafwaarde	€	83.301	€	88.178	€	64.665	€	548.188	€	784.332
Cumulatieve afschrijving	€	-78.620	€	-62.358	€	-54.220	€	-339.080	€	-534.278
Stand 31-12-2023	€	4.681	€	25.820	€	10.445	€	209.108	€	250.054

Mutaties 2024

Investeringen	€	2.387	€	3.775	€	4.951	€	-	€	11.113
Afschrijvingen	€	-735	€	-7.840	€	-6.342	€	-31.784	€	-46.701
Desinvesteringen	€	-1.421	€	-5.451	€	-25.505	€	-	€	-32.376
Afschr. desinvesteringen	€	1.421	€	4.859	€	25.505	€	-	€	31.785
	€	1.652	€	-4.657	€	-1.391	€	-31.784	€	-36.179

Aanschafwaarde	€	84.267	€	86.502	€	44.111	€	548.188	€	763.069
Cumulatieve afschr.	€	-77.934	€	-65.339	€	-35.057	€	-370.864	€	-549.194
Desinvesteringen	€	-	€	-	€	-	€	-	€	-
Waarde 31-12-2024	€	6.333	€	21.163	€	9.054	€	177.324	€	213.875

VLOTTENDE ACTIVA

	stand per		stand per	
	31-12-2024		31-12-2023	
kortlopende debiteuren	€	118.920	€	183.294
voorziening debiteuren	€	-16.316	€	-7.000
nog te factureren omzet	€	77.519	€	67.287
nog te ontvangen projectgelden	€	56.916	€	73.459
nog te ontvangen subsidie	€	19.794	€	-
overige vorderingen en overlopende activa	€	35.103	€	26.266
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	€	291.935	€	343.307

LIQUIDE MIDDELEN

Rabobank betaalrekeningen	€	196.666	€	123.673
Rabobank spaarrekeningen	€	500.000	€	245.000
ABN betaalrekeningen	€	-	€	-
ABN spaarrekeningen	€	-	€	-
SNS spaarrekeningen	€	203.366	€	200.924
TOTAAL LIQUIDE MIDDELEN	€	900.032	€	569.597

* De ABN betaalrekeningen zijn opgeheven in 2023 en 2024.

* De ABN spaarrekening is opgeheven in 2023.

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2024

Toelichting op de balans per 31 december 2024

stand per 31-12-2024	onttrekking 2024	toevoeging 2024	stand per 31-12-2023

TOELICHTING

PASSIVA

GROEPSVERMOGEN

Algemene reserves

Monumentenwacht de vier provincien F D F O

Monumentenwacht Drenthe	€	312.251	€	10.000	€	302.251		
Monumentenwacht Flevoland	€	-3.639	€	3.192	€	-6.831		
Monumentenwacht Fryslan	€	-44.244	€	9.966	€	-54.210		
Monumentenwacht Overijssel	€	76.561	€	111.983	€	-35.422		
Groene en Archeologische Monumentenwacht	€	-11.570	€	-2.140	€	-9.431		
Totaal	€	454.039	€	-	€	162.428	€	291.611

Bestemmingsreserves

Personeel	€	183.687		€	15.000	€	168.687

* De algemene of continuïteitsreserves fungeren als weerstandsvermogen om de activiteiten in minder goede tijden te kunnen blijven voortzetten.

Doorontwikkeling digitale monitoring en inspectie (APK voor Monumenten)	€	120.038	€	-	€	40.000	€	80.038

Doorontwikkeling innovatief (digitaal) en veilig inspecteren (inclusief inzet drones)	€	92.978	€	-	€	-	€	92.978

Reserves op te bouwen conform MVDO doelen uit het meerjarenbeleidsplan	€	39.867	€	-	€	39.867	€	-

* Deze reserveringen zijn gevormd door het bestuur als buffer voor rechten en plichten van personeel vanuit wetgeving en CAO-afspraken. Om te voorkomen dat de reguliere bedrijfsvoering wordt gehinderd door b.v. langdurend verlof of transitievergoedingen. En om wijzigingn in salaris- en/of opleidingskosten te kunnen opvangen. Deze reserve betreft dus enkel de moederorganisatie waarin het personeel is opgenomen. Opgebouwnde reserves zijn dan ook aan de moederorganisatie toegekend. De omvang is (totaal) bepaald op 10% van de jaarlijkse personeelslasten.

* Na ontwikkeling van de Inspectie- en MonitorApp wordt nu ingezet op de verdere digitale transformatie en doorontwikkeling van onze ICT systemen.

* Deze reservering is gevormd voor innovatieve doorontwikkeling van de inspectiemethodieken en middelen (als opleidingen en drones).

* De komende jaren deze reserve gaan vullen en inzetten voor:
1) verbinden aan het maatschappelijk veld onder andere middels verbindende en kennisdelingsdoeleinden als tijdens een jubileum,
2) een rol spelen in het opleiden van de nieuwe generatie (continuïteit borgen) en daarbij zorgen dat een brede diverse groep kan instromen (onze maatschappelijke impact), bijvoorbeeld door het inrichten junior talent plekken binnen de formatie,
3) onze voetafdruk verkleinen (onze duurzame ambitie) middels o.a. de verduurzaming van het vervoersbestand.

	€	436.568	€	-	€	94.867	€	341.703

Bestemmingsfonds

Fjouwerhûs	€	177.246	€	-	€	-	€	177.246
	€	177.246	€	-	€	-	€	177.246

* Het bestemmingsfonds Fjouwerhûs is in Fryslân gevormd uit de opbrengst van verkoop van een door schenking verkregen boerderij.

TOTAAL GROEPSVERMOGEN

€	1.067.853

KORTLOPENDE SCHULDEN

belastingen en premies

af te dragen loonheffing	€	106.591		€	89.733
af te dragen omzetbelasting	€	24.324		€	71.971
Vennootschapsbelasting	€	11.898		€	315
af te dragen pensioenlasten	€	22.467		€	22.348
	€	165.280		€	184.367

overige kortlopende schulden

crediteuren	€	18.726		€	31.284
openstaand verlof	€	78.177		€	85.226
overige kortlopende schulden	€	75.806		€	51.523
	€	172.709		€	168.033

Toelichting op de balans per 31 december 2024

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Huur kantoren Dalfsen, Leeuwarden, Westerbork en depots

Kantoor Monumentenwacht Drenthe, locatie Pieterbergweg 26 Westerbork: huurlasten totaal 2024: € 5.601.
Contract sinds 01-01-2018 met een looptijd van vijf jaar (t/m 2023), waarna stilzwijgend verlengd per jaar, en een opzegtermijn van 3 maanden. Op dagen dat wij niet aanwezig zijn, kan het Drentse Landschap onze ruimten ook gebruiken (als nodig), dus clean desk policy hanteren. Opslag van bouwmaterialen is niet toegestaan.

Kantoor Monumentenwacht Fryslan, locatie Emmakade 59 Leeuwarden: huurlasten inclusief servicekosten totaal 2024: € 29.880. Er wordt vanaf februari een box gehuurd en als opslagruimte ingezet. Hiervoor is in 2024 een bedrag van € 3.168 betaald.
Contract sinds 01-01-2005 voor onbepaalde met een opzegtermijn van 6 maanden (gezamenlijk). Huurovereenkomst is ondertekend als gezamenlijke huurder door Monumentenwacht Fryslân, SAFT en het Steunpunt Monumentenzorg Fryslân. De huur van dit kantoor is voor onbepaalde tijd aangegaan, met een opzegtermijn van 1 jaar. Op basis van een samenwerkingsovereenkomst is deze huurverplichting gezamenlijk met Stichting Steunpunt Monumentenzorg Fryslân en Stichting Alde Fryske Tsjerken aangegaan.

Kantoor Monumentenwacht Flevoland, Overijssel, Monumenten Advies Oost en Groene en Archeologische Monumentenwacht: locatie Rechterensedijk 8a Dalfsen: huurlasten totaal 2024: € 19.011.
Het huurcontract is afgesloten voor een bepaald periode van 10 jaar, ingaande 01-02-2023. En dus aflopend 1-2-2033.

Parkeervergunningen

In de gemeente Leeuwarden zijn vier parkeervergunningen afgegeven om ter plaatse van de Emmakade in de blauwe zone te mogen parkeren. Deze parkeervergunningen lopen per kalenderjaar en bedragen € 23,50 per jaar.

Leasecontract

Stichting Monumentenwacht de vier provincies F D F O heeft een operationeel leasecontract voor een bedrijfswagen, met een verplichting van € 19.194 in het jaar 2024. Vanaf medio november 2024 wordt er een 2e bedrijfswagen geleaseden deze heeft een maandlast van € 809.

Subsidierelaties

Voor de provinciale subsidies geldt dat de jaarrekening een rol speelt bij de verantwoording. Als volgens de provincies niet is voldoende aan de subsidievoorwaarden is voldaan, kan een terugbetalingsverplichting ontstaan. Echter, dit is in de bestaansgeschiedenis van de Monumentenwacht in onze provincies nog niet voorgekomen.

De-minimis steun

In de afgelopen drie jaren zijn geen subsidies ontvangen die onder de de-minimissteun vallen.

Lidmaatschappen

De stichting is lid van de netwerkorganisatie MonumentenwachtNL (Vereniging Provinciale Monumentenwachten Nederland). Het lidmaatschap is jaarlijks opzegbaar met inachtneming van een opzegtermijn van 6 maanden.
De voor 2024 vastgestelde contributie bedraagt € 3.750 voor Monumentenwacht Fryslân, € 3.750 voor Monumentenwacht Drenthe en € 5.000 voor Monumentenwacht Overijssel en Flevoland tezamen.
Overige lidmaatschappen betreffen diverse vaktijdschriften (als Monumentaal en Erfgoed Magazine), platformorganisaties als Cooperatie Restauratie Noord en contributies van diverse verenigingen en stichtingen als het Gilde van Vrijwillige Molenaars.

BTW

De 'core business' van de stichtingen, periodieke inspecties en monitoring, is bij brief van 27-03-13 vrijgesteld van BTW. Voor de nieuwe stichtingen Monumentenwacht Overijssel en Flevoland, alsmede de Groene en Archeologische Monumentenwacht dient dit (her)bevestigd te worden.
De status tot fiscale eenheid voor de BTW in de nieuwe groepssamenstelling is aangevraagd. Tot dan functioneert enkel de oorspronkelijke groep (Stichting Monumentenwacht de vier provincies F D F O met Stichting Monumentenwacht Drenthe en Fryslan als fiscale eenheid.

ANBI-status

De stichtingen De Vier Provincies, Monumentenwacht Drenthe en Monumentenwacht Fryslan hebben sinds 01-01-11 de status Algemeen Nut Beogende Instelling en sinds 01-01-12 ook Culturele Instelling (ANBI-CI). Stichting Monumentenwacht Overijssel I Flevoland had ook een ANBI status: voor de nieuwe stichtingen Monumentenwacht Overijssel en Monumentenwacht Flevoland is de status in aanvraag.

Gebeurtenissen na de balansdatum

n.v.t.

BATEN

OMZET MONUMENTENWACHT

Monumentenwacht Drenthe			
- omzet inspectie	€ 200.988	€ 174.375	€ 134.908
- omzet overige dienstverlening	€ 528	€ -	€ -
- jaarabonnementen	€ 22.865	€ 23.625	€ 19.320
Monumentenwacht Flevoland			
- omzet inspecties	€ 12.004	€ 13.695	€ 10.837
- jaarabonnementen	€ 2.703	€ 2.200	€ 2.170
- voorrijkosten	€ 720	€ 1.105	€ 940
Monumentenwacht Fryslan			
- omzet inspecties	€ 383.705	€ 439.750	€ 316.138
- omzet overige dienstverlening	€ 20.942	€ 20.000	€ 129.585
- jaarabonnementen	€ 54.760	€ 56.250	€ 50.846
Monumentenwacht Overijssel			
- omzet inspecties	€ 434.462	€ 488.400	€ 358.092
- omzet overige dienstverlening	€ 3.604		€ 2.340
- jaarabonnementen	€ 76.513	€ 72.000	€ 65.508
- voorrijkosten	€ 25.365	€ 28.600	€ 25.303
Groene en Archeologische Monumentenwacht			
- omzet	€ 9.244	€ 74.000	€ 1.894
Monumentenwacht De Vier Provincien			
- omzet	€ 5.166	€ -	€ -
	€ 1.253.569	€ 1.394.000	€ 1.117.880

SUBSIDIEBATEN

Boekjaarsubsidies Monumentenwacht			
Subsidie provincie Drenthe	€ 379.201	€ 353.000	€ 337.065
Subsidie provincie Flevoland	€ 23.319	€ 23.000	€ 23.555
Subsidie provincie Fryslan	€ 310.671	€ 302.000	€ 298.436
Subsidie provincie Overijssel	€ 325.310	€ 325.000	€ 325.312
	€ 1.038.501	€ 1.003.000	€ 984.368

AANVULLENDE DIENSTVERLENING

Monumenten Advies Oost	€ 334.854	€ 328.000	€ 112.415
	€ 334.854	€ 328.000	€ 112.415

INKOPEN

Monumentenwacht Drenthe	€ 8.870	€ -	€ 2.808
Monumentenwacht Flevoland	€ -	€ -	€ -
Monumentenwacht Fryslan	€ 1.069	€ -	€ 1.412
Monumentenwacht Overijssel	€ -	€ -	€ 4.688
MonumentenAdviesOost	€ 1.871	€ -	€ 1.636
Groene en Archeologische Monumentenwacht	€ -	€ -	€ -
	€ 11.809	€ -	€ 10.544

TOELICHTING

* Ten behoeve van de doelstelling van Stichting Monumentenwacht de vier provincien F D F O.

* Voor het aanbieden van bouwkundige inspecties met klein noodherstel en rapportage, tegen laagdrempelig (gesubsidieerd) tarief.

* Dit betreft provinciale werkzaamheden tegen ongesubsidieerd tarief: zoals uitleen aan Fryske Mole.

* Betreft: reguliere inspecties met rapportage buiten het werkgebied van de vier provincien F D F O.

* Bedoeld voor het doorrekenen van 'korting' op het uurtarief van de Monumentenwachters en voor het uitvoeren van monitoringswerkzaamheden in opdracht van de provincies.

* Betreft: aanvullende dienstverlening binnen doelstelling tegen ongesubsidieerd tarief (btw-belast), onder entiteit Monumenten Advies oost BV uitgevoerd.

* Inkopen direct gerelateerd aan doorbelasting op een verkoopfactuur (veelal kraanhuur).

LASTEN

	werkelijk 2024	begroot 2024	werkelijk 2023
PERSONEELSLASTEN			
Bruto salarissen	€ 1.376.511	€ 2.021.250	€ 1.262.246
Sociale lasten	€ 231.686		€ 209.765
Pensioenkosten ABP	€ 177.066		€ 181.255
Mutatie saldo openstaand verlof	€ -7.049		€ 12.295
Verzuimverzekering	€ 55.611	€ 50.000	€ 51.133
Uitkering ziekteverzuimverzekering	€ -	€ 35.000	€ -6.123
Uitkering UWV	€ -1.704		€ -22.316
Reis- / verblijfs- / onkostenvergoedingen	€ 24.777	€ 13.750	€ 21.057
Opleidingskosten	€ 23.041	€ 30.000	€ 13.791
Bedrijfskleding	€ 8.434	€ 6.000	€ 5.043
Arbokosten	€ 5.821	€ 4.500	€ 6.336
Jubileumuitkering	€ -	€ 4.000	€ -
Overige personeelskosten	€ 17.936	€ 14.500	€ 13.545
Flexibele schil	€ 11.226		€ 14.001
	€ 1.923.356	€ 2.179.000	€ 1.762.028
OVERIGE LASTEN			
Vervoerskosten	€ 113.022	€ 155.000	€ 115.046
Huisvestingskosten	€ 69.884	€ 88.000	€ 77.665
Afschrijvingen	€ 46.701	€ 58.000	€ 58.620
Inspectiebehoeftigheden	€ 19.981	€ 22.000	€ 15.177
Automatisering	€ 66.959	€ 67.500	€ 66.963
Totaal materieel / apparatuur / systemen	€ 86.940	€ 89.500	€ 82.140
Kantoorkosten	€ 18.974	€ 34.750	€ 17.452
Algemene / overige organisatiekosten	€ 36.279	€ 26.500	€ 26.702
Kosten accountant	€ 24.805	€ 25.000	€ 17.098
Kosten RvT	€ 15.949	€ 12.500	€ 11.478
Verzekeringen	€ 18.391	€ 15.000	€ 13.604
Totaal overige organisatiekosten	€ 114.399	€ 113.750	€ 86.335
	€ 430.946	€ 504.250	€ 419.806
INCIDENTELE KOSTEN			
Onvoorzien			
* resultaat activa	€ 41		€ 649
Jubileumkosten			
* Jubileumfeest	€ -		€ 20.367
	€ 41	€ 25.000	€ 21.016
RENTEBATEN EN LASTEN			
Rentebaten	€ 8.105		€ 2.942
Rentelasten	€ -		€ 124
	€ 8.105		€ 2.818
VENNOOTSCHAPSBELASTING			
2022	€ -292		€ 444
2023	€ -		€ 315
2024	€ 11.875		€ -
	€ 11.583		€ 759
	€ 257.295	€ 16.750	€ 3.328

TOELICHTING

* Besteed aan de doelstelling van Stichting Monumentenwacht de vier provincien F D F O.

* Lager dan begroot, aangezien eerst is ingezet in op orde krijgen bestaande formatie en pas vanaf eind 2024 is ingezet op de gewenste 'groei' (vanwege toename vraag).

* Voor ziekte-uren in 2024: zie bestuursverslag.

* Zijnde geboorte- en ouderschapsverlof.

* Een van de teamleiders is overgegaan op een auto in de lease.

* Gedaald mede vanwege verhuizing (beperkte houden incidentele lasten) en uitblijven verwachte hogere energielasten.

* Betreft investeringen materiaal en materieel: gereedschappen, arbo-uitrusting, dronekosten en overige inspectiekosten.

* Betreft: zowel software waarmee het primaire bedrijfsvoeringsproces wordt ondersteund, telefonie, internet, het boekhoudsysteem en bijbehorende onderhoudskosten.

		% maximum t.o.v. jaarlijkse uitgaven	Totaal	De Vier Prov.	Drenthe	Flevoland	Fryslan	Overijssel	Groen en Archeologie	Monumente n Advies Oost
										(in de Vier provincien)
Algemene of continuïteitsreserves										
	1 januari 2024	13,24%	€ 291.609	€ 95.253	€ 302.251	€ -6.831	€ -54.210	€ -35.422	€ -9.431	€ -
	mutatie 2024		€ 162.428	€ 29.427	€ 10.000	€ 3.192	€ 9.966	€ 111.983	€ -2.140	€ -
resultierend	31 december 2024	19,29%	€ 454.039	€ 124.680	€ 312.251	€ -3.639	€ -44.244	€ 76.561	€ -11.570	€ -
Bestemmingsreserves										
Personeel		9,55%	€ 183.687	€ 183.687	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Doorontwikkeling digitale monitoring en inspectie (APK voor Monumenten)			€ 120.038	€ 40.000	€ 80.038	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Doorontwikkeling innovatief (digitaal) en veilig inspecteren (inclusief inzet drones)			€ 92.978	€ 40.000	€ 52.978	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Reserves op te bouwen conform MVDO doelen uit het meerjarenbeleidsplan			€ 39.867	€ -	€ 39.867	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
	1 januari 2024	15,51%	€ 341.703	€ 120.066	€ 166.334	€ -	€ 55.303	€ -	€ -	€ -
	mutatie 2024		€ 94.867	€ 143.621	€ 6.549	€ -	€ -55.303	€ -	€ -	€ -
resultierend	31 december 2024	18,54%	€ 436.568	€ 263.687	€ 172.883	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bestemmingsfondsen										
Bestemmingsfonds Fjouwerhûs			€ 177.246				€ 177.246			
STAND EIGEN VERMOGEN PER 31122024			€ 1.067.853	€ 388.367	€ 485.134	€ -3.639	€ 133.002	€ 76.561	€ -11.570	€ -

TOELICHTING

zie tabblad toelichting op de balans passiva

* De algemene reserve is bedoeld voor continuïteit en zekerheid. Deze reserve fungeert als weerstandsvermogen om de activiteiten in minder goede tijden te kunnen blijven voortzetten: door risico's en incidentele uitgaven op te vangen. > Doel is deze reserve te laten groeien naar circa 25% van de totale jaarlijkse uitgaven.

* De bestemmingsreserves zijn bedoeld voor rechten en plichten, optimalisatie en doorontwikkeling.

* Deze reservering is gevormd door het bestuur als buffer voor rechten en plichten van personeel vanuit wetgeving en CAO-afspraken, zoals salariswijzigingen en/of om middelen voor opleiden te kunnen bekostigen. Om te voorkomen dat de reguliere bedrijfsvoering wordt gehinderd door b.v. langdurend verlof of transitievergoedingen. Deze reserve betreft dus enkel de moederorganisatie waarin het personeel is opgenomen. Mutaties in 2024 zijn dan ook de toekenning van deze reserves aan moederorganisatie. De omvang is (totaal) bepaald op 10% van de jaarlijkse personeelslasten. Zie ook de begroting.

* De reservering is bedoeld voor doorontwikkeling en optimalisatie van software, bijvoorbeeld in de wijze van exporteren en analyseren van data, en verdere digitalisering van ons werkproces.

* Deze reservering wordt ingezet voor innovatieve doorontwikkeling van de inspectiemethodieken en middelen, denk aan: opleiden en aanschaffen materiaal.

* De komende jaren deze reserve gaan vullen en inzetten voor:
1) verbinden aan het maatschappelijk veld onder andere middels verbindende en kennisdelingsdoeleinden als tijdens een jubileum,
2) een rol spelen in het opleiden van de nieuwe generatie (continuïteit borgen) en daarbij zorgen dat een brede diverse groep kan instromen (onze maatschappelijke impact), bijvoorbeeld door het inrichten junior talent plekken binnen de formatie,
3) onze voetafdruk verkleinen (onze duurzame ambitie) middels o.a. de verduurzaming van het vervoersbestand.

* Betreft gehele mutatie over bestemmingsreserves in uitvoeringsjaar 2024.

* Middelen verkregen door derden voor aangegeven specifieke bestemming.

Toelichting op de entiteiten per 1-1-2024

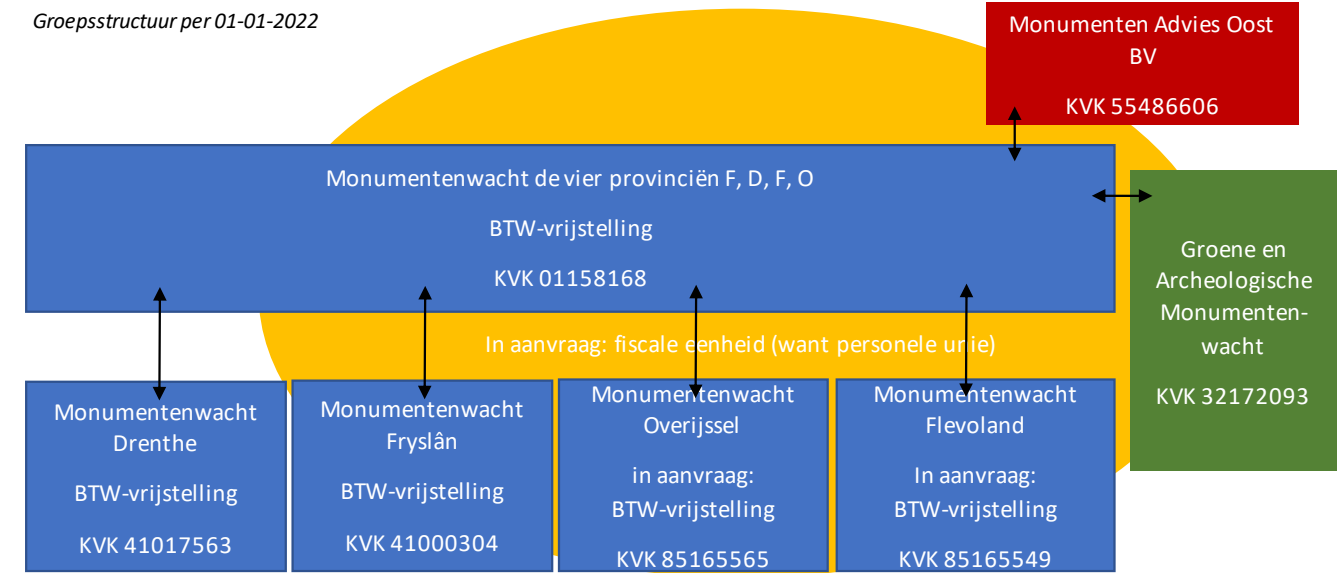
Statutaire naam	Rechtsvorm	KVK	RSIN	Statutaire zetel	Bestuurder	Toezicht georganiseerd middels:		Doelstelling
							Enig aandeelhouder	
Stichting Monumentenwacht De Vier Provinciën F D F O	Stichting	1158168	820980523	Gemeente Zwolle	van Duin, Evelyne Ariane	Bestuurder, titel directeur, zelfstandig bevoegd	Raad van Toezicht	Het faciliteren en ondersteunen van activiteiten ten aanzien van het voorkomen van het verval van gebouwde, groene en archeologische monumenten door het nemen en bevorderen van preventieve maatregelen gericht op duurzame instandhouding van deze monumenten.
Stichting Monumentenwacht Drenthe	Stichting	41017563	805386488	Gemeente Assen	van Duin, Evelyne Ariane	Directeur, zelfstandig bevoegd	Raad van Toezicht	Het voorkomen van het verval van gebouwde, groene en archeologische monumenten in de provincie Drenthe door het nemen en bevorderen van preventieve maatregelen gericht op duurzame instandhouding van deze monumenten.
Stichting Monumentenwacht Flevoland	Stichting	86155549	863532123	Gemeente Lelystad	van Duin, Evelyne Ariane	Bestuurder, zelfstandig bevoegd	Raad van Toezicht	Het voorkomen van het verval van gebouwde, groene en archeologische monumenten in de provincie Flevoland door het nemen en bevorderen van preventieve maatregelen gericht op duurzame instandhouding van deze monumenten.
Stichting Groene en Archeologische Monumentenwacht	Stichting	32172093	822434404	Gemeente Zwolle	van Duin, Evelyne Ariane	Bestuurder, directeur-bestuurder, zelfstandig bevoegd	Raad van Toezicht	Het voorkomen van het verval van groene en archeologische monumenten door het nemen en bevorderen van preventieve maatregelen gericht op duurzame instandhouding van deze monumenten.
MONUMENTENADVIES OOST B.V.	B.V.	55486606	851734212	Gemeente Zwolle	van Duin, Evelyne Ariane	Bestuurder, zelfstandig bevoegd	Raad van Toezicht	Stichting Monumentenwacht De Vier Provinciën F D F O
Stichting Monumentenwacht Overijssel	Stichting	85165565	863532135	Gemeente Zwolle	van Duin, Evelyne Ariane	Bestuurder, zelfstandig bevoegd	Raad van Toezicht	Het begeleiden en het adviseren van eigenaren van cultuurhistorische bouwwerken; de winst van de vennootschap kan nagenoeg uitsluitend - ten minste voor negentig procent (90%)- ten goede komen aan een Monumentenwacht-organisatie.
Stichting Monumentenwacht Fryslân	Stichting	41000304	7366875	Gemeente Leeuwarden	van Duin, Evelyne Ariane	Bestuurder, zelfstandig bevoegd	Raad van Toezicht	Het voorkomen van het verval van gebouwde, groene en archeologische monumenten in de provincie Overijssel door het nemen en bevorderen van preventieve maatregelen gericht op duurzame instandhouding van deze monumenten
								Het voorkomen van het verval van gebouwde, groene en archeologische monumenten in de provincie Fryslân door het nemen en bevorderen van preventieve maatregelen gericht op duurzame instandhouding van deze monumenten

JAARREKENING 2024

Toelichting op de groepsstructuur

- Stichting Monumentenwacht de vier provincien F D F O maakt deel uit van een groep, samen met:
- *Stichting Monumentenwacht Fryslân te Leeuwarden*
Deze stichting heeft als doel om verval van monumenten te voorkomen door het nemen en bevorderen van preventieve maatregelen. Het werkgebied is de provincie Fryslân.
  - *Stichting Monumentenwacht Drenthe te Westerbork*
Deze stichting heeft als doel om verval van monumenten te voorkomen door het nemen en bevorderen van preventieve maatregelen. Het werkgebied is de provincie Drenthe.
  - *Stichting Monumentenwacht Overijssel te Dalfsen*
Deze stichting heeft als doel om verval van monumenten te voorkomen door het nemen en bevorderen van preventieve maatregelen. Het werkgebied is de provincie Overijssel.
  - *Stichting Monumentenwacht Flevoland te Dalfsen*
Deze stichting heeft als doel om verval van monumenten te voorkomen door het nemen en bevorderen van preventieve maatregelen. Het werkgebied is de provincie Flevoland.
  - *Stichting Groene en Archeologische Monumentenwacht te Dalfsen*
Deze stichting heeft als doel om verval van groene en archeologische monumenten te voorkomen door het nemen en bevorderen van preventieve maatregelen. Het werkgebied is niet beperkt door provinciegrenzen.
  - *Monumenten Advies Oost bv te Dalfsen*
Deze vennootschap heeft als doel om te begeleiden en te adviseren over de duurzame instandhouding van monumenten.
- De groep is verbonden door dezelfde klantenkring, namelijk eigenaren van monumenten.
- Het hoofd van de groep is Stichting Monumentenwacht de vier provincien F D F O.
In de stichtingen en de vennootschap fungeert dezelfde directeur-bestuurder en dezelfde raad van toezicht.

- Onderlinge transacties*
- De transacties tussen de stichtingen en de vennootschap hebben in de regel alleen betrekking op het doorbelasten van kosten.
- Uitgangspunten voor de verdeling van opbrengsten en kosten*
- Opbrengsten en kosten worden zoveel mogelijk direct toegekend.
  - Voor het overige worden ze verdeeld naar rato van de inzet (tijdsbesteding van medewerkers).

ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2024

Stichting Monumentenwacht de vier provincien F D F O

Balans per 31 december 2024

	31-12-2024	31-12-2023	TOELICHTING
ACTIVA			
VASTE ACTIVA			
Materiele vaste activa	€ 213.875	€ 250.054	
	€ 213.875	€ 250.054	
VLOTTENDE ACTIVA			
Vorderingen debiteuren en onderhandenwerk		€ -	
Rekening courant	€ 249.611	€ 478.893	
Voorziening rekening courant	€ -112.257	€ -190.330	
Liquide middelen	€ 562.626	€ 324.416	
Nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaald	€ 39.757	€ 26.266	
Mutatie reserve personeel	€ 88.621	€ -	* Vordering op groepsstichtingen ten behoeve van opbouw reserve personeel.
	€ 828.358	€ 639.245	
TOTAAL ACTIVA	€ 1.042.233	€ 889.299	
PASSIVA			
EIGEN VERMOGEN			
Algemene reserve	€ 124.680	€ 95.254	
Bestemmingsreserves	€ 263.687	€ 120.066	* Voor specificatie: zie blad resultaatbestemming.
	€ 388.368	€ 215.320	
KORTLOPENDE SCHULDEN			
Rekening courant moederstichting	€ 367.283	€ 341.827	
Belastingen en premies	€ 153.382	€ 184.052	
Overige kortlopende schulden	€ 133.200	€ 148.101	
	€ 653.865	€ 673.979	
TOTAAL PASSIVA	€ 1.042.233	€ 889.299	

ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2024

Stichting Monumentenwacht de vier provincien F D F O

Staat van baten en lasten over 2024

	werkelijk 2024	begroot 2024	werkelijk 2023	TOELICHTING
BATEN				
Omzet	€ 5.166	€ -	€ -	
	€ 5.166	€ -	€ -	
LASTEN				
Personeelskosten	€ 5.225	€ -	€ -	
Vervoerskosten	€ 314	€ -	€ -	
Huisvestingskosten	€ 192	€ -	€ -	
Materiaal / Materieel	€ 296	€ -	€ -	* Zijnde: apparatuur en systemen / kantoor en promotiekosten.
Overige organisatiekosten	€ 1.038	€ -	€ 894	
Afschrijvingen	€ 128	€ -	€ -	
Resultaat activa	€ 41	€ -	€ 649	
Incidentele lasten / onvoorzien	€ -	€ -	€ -	
	€ 7.234	€ -	€ 1.543	
FINANCIELE BATEN EN LASTEN				
Resultaat deelneming	€ 78.073	€ -	€ -64.920	
Rentebaten en lasten	€ 8.421	€ -	€ 2.984	
	€ 86.495	€ -	€ -61.936	
				* Voor nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening o.a. in het bestuursverslag 2024.
RESULTAAT	€ 84.427	€ -	€ -63.479	
RESULTAATBESTEMMING				
Reservevorming				
Algemene reserve	€ 29.427		€ -63.479	
Bestemmingsreserves				
Personeel	€ 15.000		€ -	* Conform voorstel vermogenspositie in begroting en resultaatbestemming gespecificeerd in jaarrekening 2024.
Digitalisering	€ 40.000		€ -	
Innoveren en veilig werken	€ -		€ -	
MVO doelstellingen	€ -		€ -	
Fondsvorming				* Middelen verkregen door derden voor aangegeven specifieke bestemming.
Bestemmingsfondsen				
n.v.t.	€ -		€ -	

JAARSTUKKEN 2024

Vaststelling en goedkeuring

Vaststelling en goedkeuring jaarstukken

De directeur-bestuurder van Stichting Monumentenwacht de vier provincien F D F O heeft de volgende jaarstukken opgesteld op 7 mei 2025:

- Bestuursverslag 2024
- Verslag van de Raad van Toezicht 2024
- Geconsolideerde jaarrekening 2024
- Enkelvoudige jaarrekening 2024

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens resultaatbestemming op pagina 34 van de geconsolideerde jaarrekening 2024.

Gebeurtenissen na de balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na de balansdatum die een wijziging op deze jaarstukken tot gevolg hebben.

Ondertekening door bestuurder en toezichhouders

d.d. 14 mei 2025

J. Drogts

M.J.H. Rijs

H.K. van Limburg Stirum

J.B.A. Lettink

J. van Zaden

A. Vissinga

E.A. van Duin

ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2024

Stichting Monumentenwacht Drenthe

Balans per 31 december 2024

	31-12-2024	31-12-2023	TOELICHTING
ACTIVA			
VLOTTENDE ACTIVA			
Rekening courant moederstichting	€ 357.605	€ 341.827	
Mutatie reserve personeel	€ -33.318	€ -	* Overhevelen naar moederstichting ten behoeve van opbouw reserve personeel.
Vorderingen en overlopende activa	€ 62.232	€ 18.845	
Liquide middelen	€ 110.513	€ 108.228	
	€ 497.033	€ 468.900	
TOTAAL ACTIVA	€ 497.033	€ 468.900	
PASSIVA			
EIGEN VERMOGEN			
Algemene reserve	€ 312.251	€ 302.251	
Bestemmingsreserves	€ 172.884	€ 166.334	* Voor specificatie: zie blad resultaatbestemming.
	€ 485.135	€ 468.585	
KORTLOPENDE SCHULDEN			
Overige kortlopende schulden	€ -	€ -	
Vennootschapsbelasting	€ 11.898	€ 315	
	€ 11.898	€ 315	
TOTAAL PASSIVA	€ 497.033	€ 468.900	

ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2024

Stichting Monumentenwacht Drenthe
Staat van baten en lasten over 2024

	werkelijk 2024	begroot 2024	werkelijk 2023	TOELICHTING
BATEN				
Omzet Monumentenwacht	€ 224.381	€ 198.000	€ 154.228	
Subsidiebaten	€ 379.201	€ 353.000	€ 337.065	
Inkoop	€ -8.870	€ -	€ -2.808	
	€ 594.712	€ 551.000	€ 488.485	
LASTEN				
Personeelskosten	€ 442.754	€ 414.000	€ 399.682	
Vervoerskosten	€ 26.109	€ 29.000	€ 27.546	
Huisvestingskosten	€ 15.961	€ 17.000	€ 18.436	
Materiaal / Materieel	€ 24.553	€ 22.000	€ 23.903	* Zijnde: apparatuur en systemen / kantoor en promotiekosten.
Overige organisatiekosten	€ 22.911	€ 17.000	€ 16.415	
Afschrijvingen (gebruikskosten activa)	€ 10.631	€ 11.000	€ 13.886	
Incidentele lasten / onvoorzien	€ -	€ 5.000	€ -	
	€ 542.918	€ 515.000	€ 499.868	
FINANCIELE BATEN EN LASTEN				
Rentebaten en lasten	€ 9.656	€ -	€ 12.268	
Overige baten	€ -	€ -	€ -	
RESULTAAT	€ 61.450	€ 36.000	€ 885	
Vennootschapsbelasting	€ 11.583		€ 759	
RESULTAAT NA BELASTING	€ 49.867		€ 126	* Voor nadere toelichting wordt verwezen naar het bestuursverslag over 2024.
RESULTAATBESTEMMING				
Reservevorming				* Ten behoeve van de risico's gedragen door de moederorganisatie.
Algemene reserve	€ 10.000		€ 126	
Bestemmingsreserves				
Personeel	€ -		€ -	* Conform voorstel vermogenspositie in begroting en resultaatbestemming gespecificeerd in jaarrekening 2024.
Digitalisering	€ -		€ -	
Innoveren en veilig werken	€ -		€ -	
MVO doelstellingen	€ 39.867		€ -	
Fondsvorming				* Middelen verkregen door derden voor aangegeven specifieke bestemming.
Bestemmingsfondsen				
n.v.t.	€ -		€ -	

ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2024

Stichting Monumentenwacht Flevoland
Balans per 31 december 2024

	31-12-2024	31-12-2023
ACTIVA		
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen en overlopende activa	€ -	€ -
Liquide middelen	€ 9.142	€ 618
		€ 618
TOTAAL ACTIVA	€ 9.142	€ 618
PASSIVA		
EIGEN VERMOGEN		
Algemene reserve	€ -3.639	€ -6.831
Bestemmingsreserves	€ -	€ -
	€ -3.639	€ -6.831
KORT LOPENDE SCHULDEN		
Rekening courant moederstichting	€ 12.781	€ 7.449
Vooruitontvangen bedragen	€ -	€ -
	€ 12.781	€ 7.449
TOTAAL PASSIVA	€ 9.142	€ 618

ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2024

Stichting Monumentenwacht Flevoland
Staat van baten en lasten over 2024

	werkelijk 2024	begroot 2024	werkelijk 2023	TOELICHTING
BATEN				
Omzet Monumentenwacht	€ 15.427	€ 17.000	€ 13.947	
Subsidiebaten	€ 23.319	€ 23.000	€ 23.555	
Inkoop	€ -	€ -	€ -	
	€ 38.746	€ 40.000	€ 37.502	
LASTEN				
Personeelskosten	€ 29.428	€ 31.000	€ 31.361	
Vervoerskosten	€ 1.659	€ 2.000	€ 1.874	
Huisvestingskosten	€ 1.014	€ 1.000	€ 1.254	* Zijnde: apparatuur en systemen / kantoor en promotiekosten.
Materiaal / Materieel	€ 1.560	€ 2.000	€ 1.626	
Overige organisatiekosten	€ 1.217	€ 1.000	€ 1.114	
Afschrijvingen (gebruikskosten activa)	€ 675	€ 1.000	€ 945	
Incidentele lasten / onvoorzien	€ -	€ -	€ -	
	€ 35.554	€ 38.000	€ 38.174	
FINANCIELE BATEN EN LASTEN				
Rentebaten en lasten	€ -	€ -	€ -	
Overige baten	€ -	€ -	€ -	
RESULTAAT	€ 3.192	€ 2.000	€ -672	* Voor nadere toelichting wordt verwezen naar het bestuursverslag over 2024.
RESULTAATBESTEMMING				
Reservevorming				* Ten behoeve van de risico's gedragen door de moederorganisatie.
Algemene reserve	€ 3.192		€ -672	
Bestemmingsreserves				
Personeel	€ -		€ -	* Conform voorstel vermogenspositie in begroting en resultaatbestemming
Digitalisering	€ -		€ -	gespecificeerd in jaarrekening 2024.
Innoveren en veilig werken	€ -		€ -	
MVO doelstellingen	€ -		€ -	
Fondsvorming				* Middelen verkregen door derden voor aangegeven specifieke bestemming.
Bestemmingsfondsen	€ -		€ -	
n.v.t.				

ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2024

Stichting Monumentenwacht Fryslan
Balans per 31 december 2024

	31-12-2024		31-12-2023	
ACTIVA				
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen en overlopende activa	€	49.995	€	144.555
Mutatie reserve personeel	€	-55.303	€	-
Te ontvangen projecten	€	56.916	€	73.459
Liquide middelen	€	159.205	€	115.645
	€	210.812	€	333.659
TOTAAL ACTIVA	€	210.812	€	333.659
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN				
Algemene reserve	€	-44.244	€	-54.210
Bestemmingsreserves	€	-	€	55.303
Bestemmingsfonds	€	177.246	€	177.246
	€	133.002	€	178.339
KORT LOPENDE SCHULDEN				
Rekening courant moederstichting	€	77.810	€	150.354
Overige kortlopende schulden	€	-	€	4.966
	€	77.810	€	155.320
TOTAAL PASSIVA		210.812		333.659

TOELICHTING

* Overhevelen naar moederstichting ten behoeve van opbouw reserve personeel.

* Voor specificatie: zie blad resultaatbestemming.

ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2024

Stichting Monumentenwacht Fryslan
Staat van baten en lasten over 2024

	werkelijk 2024	begroot 2024	werkelijk 2023	TOELICHTING
BATEN				
Omzet Monumentenwacht	€ 438.465	€ 496.000	€ 390.882	
Omzet projecten / aanvullende dienstverlening	€ 20.942	€ 20.000	€ 105.687	
Subsidiebaten	€ 310.671	€ 302.000	€ 298.436	
Inkoop	€ -1.069	€ -	€ -1.411	
	€ 769.010	€ 818.000	€ 793.593	
LASTEN				
Personeelskosten	€ 614.437	€ 654.000	€ 573.392	
Vervoerskosten	€ 35.872	€ 47.000	€ 37.252	
Huisvestingskosten	€ 21.929	€ 26.000	€ 24.932	
Materiaal / Materieel	€ 33.734	€ 34.000	€ 32.326	* Zijnde: apparatuur en systemen / kantoor en promotiekosten.
Overige organisatiekosten	€ 36.060	€ 27.000	€ 24.004	
Afschrijvingen (gebruikskosten activa)	€ 14.606	€ 17.000	€ 18.778	
Incidentele lasten (jubileum 2023) / onvoorzien	€ -	€ 8.000	€ 20.367	
	€ 756.639	€ 813.000	€ 731.051	
FINANCIELE BATEN EN LASTEN				
Rentebaten en lasten	€ -2.404	€ -	€ -3.894	
RESULTAAT	€ 9.966	€ 5.000	€ 58.648	* Voor nadere toelichting wordt verwezen naar het bestuursverslag over 2024.
RESULTAATBESTEMMING				
Reservevorming				* Ten behoeve van de risico's gedragen door de moederorganisatie.
Algemene reserve	€ 9.966		€ 58.648	
Bestemmingsreserves				
Personeel	€ -		€ -	* Conform voorstel vermogenspositie in begroting en resultaatbestemming gespecificeerd in jaarrekening 2024.
Digitalisering	€ -		€ -	
Innoveren en veilig werken	€ -		€ -	
MVO doelstellingen	€ -		€ -	
Fondsvorming				* Middelen verkregen door derden voor aangegeven specifieke bestemming.
Bestemmingsfondsen				
n.v.t.	€ -		€ -	

ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2024

Stichting Monumentenwacht Overijssel

Balans per 31 december 2024

	31-12-2024	31-12-2023
ACTIVA		
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen en overlopende activa	€ 45.154	€ 48.627
Rekening courant moederstichting	€ 9.677	€ -
Liquide middelen	€ 29.873	€ 11.712
	€ 84.704	€ 60.339
TOTAAL ACTIVA	€ 84.704	€ 60.339
PASSIVA		
EIGEN VERMOGEN		
Algemene reserve	€ 76.561	€ -35.422
Bestemmingsreserves	€ -	€ -
	€ 76.561	€ -35.422
KORT LOPENDE SCHULDEN		
Rekening courant moederstichting	€ -	€ 86.302
Overige kortlopende schulden	€ 8.143	€ 9.459
	€ 8.143	€ 95.761
TOTAAL PASSIVA	€ 84.704	€ 60.339

ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2024

Stichting Monumentenwacht Overijssel
Staat van baten en lasten over 2024

	werkelijk 2024	begroot 2024	werkelijk 2023	TOELICHTING
BATEN				
Omzet Monumentenwacht	€ 539.944	€ 589.000	€ 451.242	
Subsidiebaten	€ 325.310	€ 325.000	€ 325.312	
Inkoop	€ -	€ -	€ -4.688	
	€ 865.254	€ 914.000	€ 771.866	
LASTEN				
Personeelskosten	€ 612.904	€ 741.000	€ 613.566	
Vervoerskosten	€ 37.806	€ 53.000	€ 40.239	
Huisvestingskosten	€ 23.111	€ 30.000	€ 26.931	
Materiaal / Materieel	€ 35.553	€ 39.000	€ 34.917	* Zijnde: apparatuur en systemen / kantoor en promotiekosten.
Overige organisatiekosten	€ 26.390	€ 31.000	€ 21.484	
Afschrijvingen (gebruikskosten activa)	€ 15.393	€ 20.000	€ 20.284	
Incidentele lasten / onvoorzien	€ -	€ 9.000	€ -	
	€ 751.157	€ 923.000	€ 757.422	
FINANCIELE BATEN EN LASTEN				
Rentebaten en lasten	€ -2.114	€ -	€ -3.105	
Overige baten	€ -	€ -	€ -	
RESULTAAT	€ 111.983	€ -9.000	€ 11.340	* Voor nadere toelichting wordt verwezen naar het bestuursverslag over 2024.
RESULTAATBESTEMMING				
Reservevorming				* Ten behoeve van de risico's gedragen door de moederorganisatie.
Algemene reserve	€ 111.983		€ 11.340	
Bestemmingsreserves				
Personeel	€ -		€ -	* Conform voorstel vermogenspositie in begroting en resultaatbestemming gespecificeerd in jaarrekening 2024.
Digitalisering	€ -		€ -	
Innoveren en veilig werken	€ -		€ -	
MVO doelstellingen	€ -		€ -	
Fondsvorming				* Middelen verkregen door derden voor aangegeven specifieke bestemming.
Bestemmingsfondsen				
n.v.t.	€ -		€ -	

ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2024

Stichting Groene en Archeologische Monumentenwacht
Balans per 31 december 2024

	31-12-2024	31-12-2023
ACTIVA		
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen en overlopende activa	€ 412	€ 1.893
Liquide middelen	€ 11.482	€ 887
	€ 11.894	€ 2.780
TOTAAL ACTIVA	€ 11.894	€ 2.780
PASSIVA		
EIGEN VERMOGEN		
Algemene reserve	€ -11.574	€ -9.433
	€ -11.574	€ -9.433
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Rekening courant	€ 23.468	€ 12.214
Overige kortlopende schulden	€ -	€ -
	€ 23.468	€ 12.214
TOTAAL PASSIVA	€ 11.894	€ 2.780

ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2024

Stichting Groene en Archeologische Monumentenwacht

Staat van baten en lasten over 2024

	<table><tr><th>werkelijk 2024</th><th>begroot 2024</th><th>werkelijk 2023</th></tr></table>			werkelijk 2024	begroot 2024	werkelijk 2023	TOELICHTING
werkelijk 2024	begroot 2024	werkelijk 2023					
BATEN							
Omzet aanvullende dienstverlening	€ 9.244	€ 74.000	€ 1.893				
Inkoop	€ -	€ -	€ -				
	€ 9.244	€ 74.000	€ 1.893				
LASTEN							
Personeelskosten	€ 9.246	€ 65.000	€ 3.550				
Vervoerskosten	€ 560	€ 5.000	€ 235				
Huisvestingskosten	€ 342	€ 3.000	€ 157				
Materiaal / Materieel	€ 527	€ 3.000	€ 204	* Zijnde: apparatuur en systemen / kantoor en promotiekosten.			
Overige organisatiekosten	€ 481	€ 3.000	€ 262				
Afschrijvingen (gebruikskosten activa)	€ 228	€ 2.000	€ 118				
	€ 11.385	€ 81.000	€ 4.527				
FINANCIELE BATEN EN LASTEN							
Rentebaten en lasten	€ -	€ -1.000	€ -				
Overige baten	€ -	€ -	€ -				
	€ -2.140	€ -8.000	€ -2.634	Voor nadere toelichting wordt verwezen naar het bestuursverslag over 2024.			
RESULTAATBESTEMMING							
Reservevorming				* Ten behoeve van de risico's gedragen door de moederorganisatie.			
Algemene reserve	€ -2.140		€ -2.634				
Bestemmingsreserves							
Personeel	€ -		€ -	* Conform voorstel vermogenspositie in begroting en resultaatbestemming			
Digitalisering	€ -		€ -	gespecificeerd in jaarrekening 2024.			
Innoveren en veilig werken	€ -		€ -				
MVO doelstellingen	€ -		€ -				
Fondsvorming				* Middelen verkregen door derden voor aangegeven specifieke bestemming.			
Bestemmingsfondsen							
n.v.t.	€ -		€ -				

ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2024

Monumenten Advies Oost B.V.
Balans per 31 december 2024

	31-12-2024	31-12-2023
ACTIVA		
VASTE ACTIVA		
Materiele vaste activa	€ -	€ -
	€ -	€ -
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen en overlopende activa	€ 37.470	€ 29.660
Liquide middelen	€ 17.191	€ 8.092
	€ 54.661	€ 37.752
TOTAAL ACTIVA	€ 54.661	€ 37.752
PASSIVA		
EIGEN VERMOGEN		
Geplaatst kapitaal	€ 18.000	€ 18.000
Algemene reserve	€ -130.257	€ -208.330
	€ -112.257	€ -190.330
KORT LOPENDE SCHULDEN		
Rekening courant moederstichting	€ 135.552	€ 222.575
Belastingen	€ -	€ -
Overige kortlopende schulden	€ 31.366	€ 5.508
	€ 166.918	€ 228.083
TOTAAL PASSIVA	€ 54.661	€ 37.752

ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2024

Monumenten Advies Oost B.V.
Staat van baten en lasten over 2024

	werkelijk 2024	begroot 2024	werkelijk 2023	TOELICHTING
BATEN				
Omzet aanvullende dienstverlening	€ 334.854	€ 328.000	€ 112.415	
Inkoop	€ -1.871	€ -	€ -1.636	
	€ 332.984	€ 328.000	€ 110.779	
LASTEN				
Personeelskosten	€ 209.362	€ 275.000	€ 140.476	
Vervoerskosten	€ 10.702	€ 20.000	€ 7.899	
Huisvestingskosten	€ 7.334	€ 11.000	€ 5.953	
Materiaal / Materieel	€ 9.692	€ 14.000	€ 6.616	* Zijnde: apparatuur en systemen / kantoor en promotiekosten.
Overige organisatiekosten	€ 7.328	€ 11.000	€ 4.710	
Afschrijvingen (gebruikskosten activa)	€ 5.040	€ 7.000	€ 4.609	
Incidentele lasten / onvoorzien	€ -	€ -	€ -	
	€ 249.457	€ 338.000	€ 170.263	
FINANCIELE BATEN EN LASTEN				
Rentebaten en lasten	€ -5.454	€ -3.000	€ -5.435	
Overige baten	€ -	€ -	€ -	
RESULTAAT	€ 78.073	€ -13.000	€ -64.920	* Voor nadere toelichting wordt verwezen naar het bestuursverslag over 2024.
RESULTAATBESTEMMING				
Algemene reserve	€ 78.073		€ -64.920	* Middels resultaat deelneming verwerkt in jaarrekening Stichting Monumentenwacht de vier provincien F D F O.

Colofon

Monumentenwacht Drenthe

Pieterbergweg 26
9431 CB Westerbork
www.monumentenwachtdrenthe.nl
info@monumentenwachtdrenthe.nl
0591 371 652

Monumentenwacht Flevoland

Rechterensedijk 8a
7722 HB Dalfsen
www.monumentenwachtflevoland.nl
info@monumentenwachtflevoland.nl
038 460 32 37

Monumentenwacht Fryslân

Emmakade NZ 59
8921 AG Leeuwarden
www.monumentenwachtfryslan.nl
info@monumentenwachtfryslan.nl
058 215 73 65

Monumentenwacht Overijssel

Rechterensedijk 8a
7722 HB Dalfsen
www.monumentenwachtoverijssel.nl
info@monumentenwachtoverijssel.nl
038 460 32 37

Groene en Archeologische Monumentenwacht

Rechterensedijk 8a
7722 HB Dalfsen
www.groenemonumentenwacht.nl
info@groenemonumentenwacht.nl
038 460 29 30

Monumenten Advies Oost

Rechterensedijk 8a
7722 HB Dalfsen
www.monumentenadvies-oost.nl
info@monumentenadvies-oost.nl
038 460 29 30

Lid van:

MonumentenwachtNL

